

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. PÉNTEK, november 25.

328. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvostály, Szubotica

Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

A magyar színház válsága

A szombori magyar színészek nagy része háromheti sikereket gazdag működés után, amely becsületére válik a magyar kultúrának, de jugoszláv nemzeti szempontból sem eshetik a legcsekélyebb mértékben sem kifogás alá, kénytelen volt elhagyni az országot és a Vajdaság magyar népe — legalább egyelőre — egy szép illúzióval szegényebb.

Örömmel és a megértés szellemének diadalmas terjedésébe vetett hitel hirdettük a magyar színjátszási engedély kibocsátása alkalmából, hogy ime leomlóban van az elfogultságnak az a kínai fala, amely a faji többséget elrekeszti a kisebbségek jogos kulturális kívánságai elől. Csehszlovákiában és Romániában évek óta zavartalanul játszanak magyar színtársulatok, míg mi a magyar színházi kultúra gyümölcseit csak a műkedvelők jóvoltából élvezhetjük. Ezt a hiányt volt hivatva pótolni a vajdasági magyar színtársulat létesítésére jogosító koncesszió, amelyet a kormány a magyarság hivatalos reprezentánsainak intervenciója nélkül, pusztán a szombori radikális képviselők által támogatott magánkezdeményezésre adott meg. Az elismerés lelkesítő szavaival illetjük a kormányt az a belátó liberalizmusát, amely a kérdés váratlan megoldásában kifejezésre jutott. Voltak ugyan bizonyos zavaró jelenségek, amelyek miatt kétségek merültek fel a jog gyakorlati érvényesítésének lehetősége iránt és mi ezekre a szombori magyar színház kapunyitásokor rá is mutattunk. Ugyanakkor azonban azt a reményünket is nyilvánítottuk, hogy az a spontán jóindulat, amely a magyar színjátszás engedélyezését sugalta, nem fog elzárkózni a még fennálló akadályok elhárítása elől sem. Fájdalmas csalódása a magyar kisebbségnek, hogy nem így történt, illetve hogy a vajdasági radikális és demokrata képviselők, sőt egyes miniszterek közbelépése ellenére sem sikerült visszavonni a magyar színészek kiutasítását és ezzel azt a látszatot keltették, mintha a magyar színjátszás koncesszióját csak írott malacsnak szánták volna.

Mindenki tudta és az illetékes tényezőknél számot kellett vetniük azzal, hogy a modern igényeknek megfelelő magyar színtársulat csak külföldi erőkből szervezhető meg. Azok a faktorok tehát, akik az engedélyt kiadták, szükségszerűen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy külföldi magyar színészek egy-egy szezonhoz közt szereplése nem lehet állandó, hiszen a színház és annak tagjai nem vonhatják ki magukat a hálosok ellenőrzése alól. A magyar színtársulatot a koncesszió birtokában és a szombori helyi hatóságok hozzájárulásával megkezdhetette az előadásokat és ezt a körülményt a magyar kisebbségi közvélemény joggal fogta fel annak jeléül, hogy a színészek állampolgári hovatartozásának nem lesz ok az együttes megerősítésre felosztására. Tudvalevő, hogy a személyzet szerződötése, diszletek, ruhatár és könyvtár behozatala és a színházi üzem megindítása nem csekély

anyagi eszközöket köt le, amelyek mind kárbavesznek, ha mint derült égből a villám, lesújt a koncesszió lényegének ellentmondó tilalom. Ha voltak még skrupulusok, azokat tisztázni lehetett volna, még mielőtt egy sereg egzisztencia angazsálta volna magát az ügynek és még mielőtt a magyar kisebbség beidegződött volna arra, hogy végre van színháza. Minden pszichológiai alapja megvolt ennél fogva annak a reménynek, hogy a magyar színház léte biztosítva van és annál keservesebben hat a magyar színészek zömének máról-holnapra bekövetkezett kiutasítása.

Meg kell állapítani, hogy a magyarság mint nemzetiségi egység vagy politikai párt semmiféle lépést nem tett a jelenlegi magyar színház engedélyének kieszközölésére és csak akkor mozdult meg, amikor a már megadott jog megvalósítása körül nehézségek mutatkoztak. A magyarság épenséggel nem fokozza le a színház problémájának jelentőségét,

de az egy év alatt lezajlott három választási kampány annyira abszorbeálta minden érdeklődését, hogy nem ért rá intenzíve foglalkozni azokkal a kulturális feladatokkal, amelyek sikeres elvégzése egyébként is sok tekintetben a parlamenti, községi és tartományi képviselői minőségétől és mérvétől függ. A magyarság közéleti tényezőinek bevonása nélkül indult meg az országos választások alatt egy akció a magyar színházi koncesszió elnyeréséért és ha ilyen módon a meggyőződés nem is lett volna a magyarság sérelme, a már megkezdett magyar színjátszás szétzilálása olyan okok alapján, amelyek az indulástól is megváltak, nem lehet közömbös senki előtt, aki a magyar kisebbségi kultúra szabadságát a szíven viseli.

Megnyugtató, hogy ebben a kérdésben a vajdasági radikális és demokrata képviselők, továbbá Marinkovics Voja dr. külügyminiszter, Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter és Kumanudi Koszta dr. közoktatásügyi miniszter is a magyar kisebbség oldalán állanak. Marinkovics erre vonatkozólag nyi-

latkozatot is tett, ami arra enged következtetni, hogy a kérdés nemzetközi vonatkozásai is bizonyos figyelemben részesülnek. Ha Colban, a Népszövetség mellett működő kisebbségi liga titkára, a névvégyelemzés megszüntetéséről azt mondta, hogy az megbecsülést szerez az államnak, akkor talán ehhez hasonló megítélés alá tartozik a magyar színészet engedélyezése is és Marinkovics valószínűleg ezért is helyezte a súlyt az elv és a gyakorlat közt lévő szakadék áthidalására. De nem is szükséges az ügyet ilyen széles perspektívába állítani, hanem a belpolitikai viszonyok és pártérdekek keretei között maradva is bizvást utalhatunk arra, hogy az a célszerűség megfontolás, amely a magyarság és a radikálisok szoros együttműködésére vezetett, az önként engedélyezett magyar színjátszással szemben is objektivitást és méltányosságot igényel.

Bizunk benne, hogy azok, akik a színház jogával ajándékozták meg a magyarságot, rövidesen kiköszörülnek a csorbát, ami ezen a jogon tizenhét magyar színész kiutasításával esett.

Bratianu román miniszterelnök meghalt

Halálát gennyes torokgyulladás következtében beállt vérméregzés okozta — A régenstanács átmenetileg Bratianu Vintilla pénzügyminisztert bízta meg a miniszterelnöki teendők ellátásával — Az új kormány felhívta az ellenzéket, hogy ne kíséreltezzék Károly volt trónörökös visszahozásával — Bratianut vasárnap temetik — Egyelőre nyugalom van, de a helyzet fenyegető Romániában

Valószínűleg koalíciós kibontakozási kormány alakul Romániában

Bukarestből jelentik: Alig temették el Ferdinánd királyt, Románia ismét nagy gyászban van.

Csütörtökön reggel meghalt Bratianu Jonel miniszterelnök,

aki évtizedeken keresztül miniszterelnöke, vagy posszibilis miniszterelnökjelöltje volt a román királyságnak. Bukarestben reggel nyolc órakor a lapok külön kiadásából értesült a közönség Bratianu haláláról.

Romániában egyelőre még teljes a nyugalom,

azonban nem lehet tudni, hogy a következő órák mit hoznak magukkal.

Bratianu betegsége és halála

Bratianu miniszterelnök hétfő óta fekvő beteg. Mult héten még teljesen friss és egészséges volt, több bizottsági ülésen is elnökölt és vasárnap még részt vett a Vöröskereszt palotájának felavatásán. Amikor onnan hazament, erős fájdalmat érzett a torkában és hőmérséklete 38 fokra szökött. Az orvosok megállapították, hogy

tüszös mandulalobban betegedett meg

és miután torka már gennyesedett, sürgős operációra volt szükség. Kedden dél-

előtt az orvosok műtét után eltávolították a mandulákat és ekkor állapota pillanatnyilag javult is. Kedden délután azonban Bratianu váratlanul deliriumos rohamba esett, eszméletét veszítette, fulladási rohamok támadtak meg és némelykor megszűnt a lélekzététele. A miniszterelnököt állandóan hat orvos kezelte, akik még ekkor sem veszítették el a reményt,

újabb operációt hajtottak végre a miniszterelnökön és mesterséges légzőcsövet helyeztek el a torkában.

A műtét után könnyebbülés állt be, de az operációt követő vérvizsgálat sztreptokokkuszok jelenlétét állapították meg. mire Bukarest valamennyi kiváló sebészét Bratianu betegyághoz hívták és az orvosi konzilium megállapította, hogy a miniszterelnök állapota reménytelen.

Szerdán már Bratianu egész nap deliriumban volt

és ha fel is ébredt, már képtelen volt beszélni. Ezért Bratianu írásban közölte mondanivalóját környezetével és családjának azt üzenté, hogy legyenek nyugodtak, mert meg fog gyógyulni

Szerda délelőtt a kormány tagjai és Bratianu hozzátartozói látogatták meg a nagybeteg miniszterelnököt, este pedig a régenstanács tagjai: Miklós herceg, Miron patriárcha és Buzdugán, a legfel-

több törvényszék elnöke jelentek meg Bratianu betegyánál, míg az özvegy királyné levélben érdeklődött Bratianu állapota iránt. A miniszterelnök fiát, Bratianu György képviselőt, aki Jassyban tartózkodott táviratilag hívták haza apja betegyághoz és Bratianu György újjáébredésében meg is érkezett Bukarestbe. Minthogy a miniszterelnök betegsége mind súlyosabbra fordult, a kormány tagjai állandóan Bratianu betegyánál tartózkodtak és a király szárnysegédei is állandóan készenlétben voltak.

Hajnali két órakor minden remény elveszett. A lélekzététele az orvosok már csak oxigéntömlők segítségével tudták fenntartani.

Reggel fél hatkor kezdődött a haláltusa és 6 óra 45 perckor Bratianu meghalt.

A miniszterelnök betegyégéhez hozzájárult az az izgalom is, amelyet Bratianu a legutóbbi hetekben a Károly-kérdéssel kapcsolatban kiállott. Már betegesen folytatta a Károly volt trónörökös elleni harcot és a nagy izgalom elmérgesítette a kórt, mely végül is legyőzte.

Három operáció — fertőzéssel

Bratianu utolsó óráiról bejártak legújabb jelentések szenzációsan érdekesek.

Amikor az orvosok megállapították, hogy Bratianu fertőzősokozia vérmérge-zést kapott, elhatározták az operációt. Mezzianu tanár kezdte meg a műtétet, de a keze annyira reszkelt, hogy az operálókést kiejtette a kezéből. Angelesceni közoktatásügyi miniszter, aki egyetemi orvosprofesszor, azonban már évek óta nem folytat orvosi praxist, maga kapta fel az operálókést. Bratianu ekkor már rejtetesen hörgött, úgy hogy az operatív beavatkozást nem lehetett egy pillanatra sem elhalasztani és

Angelescunak arra sem volt ideje, hogy a kezét megmossa és a fertő-zött késsel fogott hozzá az operá-cóhoz.

Amikor a légzőcsövet sikerült a torká-ban elhelyezni, a beteg állapota valami-vel javult, de a légzőcső két óra alatt is-mét megtelt gennyel. Ezért újabb ope-rációt kellett végrehajtani, melyet most már Mezzianu tanár végzett el. Délután egy órára azonban a fertőzés már any-nyira elterjedt, hogy Bratianu ágyához hívták Nasta Trajánt, Bukarest egyik leghíresebb gégespecialistáját, aki újabb gégeoperációt hajtott végre a betegen és

„Románia koronázatlan királya“

Hatalmáról és gazdagságáról legén-dás hírek szóltak. Igaz, hogy már ha-zulról is örökölt politikai presztízst és vagyon. Apja, az idősebb Bratianu Jo-an, államférfi volt és Florica körül vol-tak a birtokai. Itt született 1864. augusz-tus 20-ikán az ifjabb Bratianu Joan-Jo-nel. Az apának, aki változatos politikai pályafutás után 1876-ban, mint a liberá-lis párt vezére, miniszterelnök lett és rövid megszakítással 1888-ig maradt a kormányélen, jelentős szerepe volt Ro-mánia függetlensége, királlyá válása körü-l és gazdasági fellendítése körül. A fiú volt irányító faktora annak a sza-kaszknak, amelyben ez az ország a mai Nagyromániává nőtt.

Miként Pasiés Nikola, úgy Bratianu Jonel is (a két szomszédos államférfi pályájában több egyező vonás van) mérnöki tudományokat tanult ifjúkorá-ban és mint mérnök közreműködött or-szága vasutainak építésében. Szintén hamarosan áttért a politikai színterére. 1895-ben képviselő és már 1897-ben bel-ügyminiszter lett. Az 1910. évben átvette a liberális párt vezetését és egyide-jűleg, Sturdza Demeter bukása után, a kormányt is. Az ő miniszterelnöksége alatt szerezte meg Románia 1913-ban Debrudzsát.

A világháború kitörésekor Bratianu keresztülvitte Románia semleges mag-a-tartását Károly király kívánsága ellen-ére, aki a központi hatalmak oldalán akart beavatkozni a háborúba. A román politikának ez a Bratianu-féle új orien-tációja azután, 1916. augusztus 27-ikén arra vezetett, hogy Románia a szövetségesek oldalán lépett be a háborúba. A központi hatalmak 1916. őszén Romá-nia ellen elért katonai sikerei, valamint az 1917. május 7-iki bukaresti béke nem szolgálták Bratianu politikájának igazolását, de mégis bekövetkezett szá-mára a diadal a központi hatalmak öss-zesomlásával 1918. őszén. Románia meg-nyerte Erdélyt, Bukovint, Bánt egy részét és Besszarbiát. Nem sikerült azonban Bratianunak a párisi békekon-ferencián megvalósítani Románia igényét az egész Bánátra és miután vona-kodott emiatt a békeszerződést aláírni, 1919. szeptember 12-ikén lemondott. Utána egymást váltották fel a kormány-elnökségben: Vaitoianu, Vajda-Voievod, Averescu és Take Jonescu.

Ezt az időt Bratianu a liberális párt újjászervezésére használta fel. A Take Jonescu-kormány már bemutakozása-kor rögtön megbukott 1922. január 17-én. Az erre következő új választásokon a liberális párt túlyomó többséget ka-pott és Bratianu alakította meg az új kabinetet. Az ellenzék ugyan nem volt hajlandó elismerni a választások érvé-nyességét és távol tartotta magát a par-lamenttől, de Bratianu ez nem zavarta, Bratianu hozzáfogott az alkotmány, az agrártörvény átalakításához, a közigaz-gatás megreformálásához, új pénzügyi, adó- és közoktatásügyi törvényeket ké-szített. Így kormányozott 1926. márciu-

Bratianu Vintilla az új miniszterelnök

A miniszterelnök halála után a régenstanács megbízta Bratianu Vintilla pénzügyminisztert, hogy mint a kormány elnöke vegye át az állami ügyek vezetését.

A pénzügyminiszternek miniszterelnökké való kinevezésével egyidejűleg a régenstanács a kormány minden tagját megerősítette állásában.

felnyitotta az egész mellkast és a nyak-lól a szivig kioperálta a gennyes miri-gyeket. Ez az operáció súlyos követke-zményekkel járt magára Nasta tanárra is, aki műtét közben megvágta az egyik uj-ját és bár a sebet azonnal fertőtlenítet-ték, az orvosprofesszor keze erősen megdagadt és félt, hogy vérmérgezés történt.

A halálhír váratlanul érte Bukares-tet és egész Románlát, mert a cen-zura még szordán is töröltetett a la-pokból minden hírt, ami Bratianu betegségére vonatkozott.

Az újságírók csak késő éjjel értesültek Nasta tanártól arról, hogy Bratianu ál-lapota válságosra fordult. A román fő-városban a halál beálltának hírére már reggel kitették a gyászlobogókat és be-zárták egy a szórakozóhelyeket, mint az iskolákat.

A Bratianu halála után kiadott jelen-tés megállapítja, hogy

a halált gennyes torokgyulladás okozta, amelynek következtében vérmérgezés állott be.

A jelentést hat orvos írta alá.

ság, amikor vissza kellett lépnie és Averescu-kormányát követte. Ennek okai nem voltak egészen tisztán láthatók, de sok jel arra mutatott, hogy Bratianu akadályokat talált célja előtt, a parla-ment mandátumának meghosszabbításá-val bevezetendő »legális diktatura« előtt. Carol trónörökös ügyét is emlegették Bratianu bukásával kapcsolatban és ezt emlegették ez év tavaszán is, amikor Averescu tábornok kormányát ismét Bratianu-kormány váltotta fel. Az udvar kívánsága szerinti nemzeti koncentráció kormányának nevezték ezt a Bratianu kabinetet és Bratianu most már szinte korlátlan hatalmu intézője lett Romá-nia sorsának, Carol lemondása, Ferdinánd király halála és a régensség fel-állításá után. Bányái, erdei, birtokai a legenda szerint: fél ország. A hatvan-három éves Bratianu az európai fá-ma Románia koronázatlan királyának mondta.

Bratianu végrendelete

Csütörtök délelőtt felbontották Bra-tianu végrendeletét, mely családi jellegű rendelkezéseket tartalmaz. Az elhunyt miniszterelnök vagyonának hasznélve-zését feleségére hagyományozta, míg maga a vagyon fiának, Bratianu Györgynek jut. Bratianu után fián kívül özvegye marad hátra, aki született Stirbey hercegnő és Marghilománnak volt a felesége, akitől elvált. Bratianu első felesége Moruzzi hercegnő volt, a kítől azonban a volt miniszterelnök el-vált.

Bratianu Vintilla, az új miniszterelnök, az elhunyt Bratianu Jonel testvéröccse eddig a Bratianu-kormány pénzügymi-nisztere volt. Két évvel fiatalabb bátyjá-nál. Mint a Bratianu-család legtöbb tag-ja ő is mérnök lett, de főleg a közélet-ben szerepelt, mint bátyjának legműse-gesebb fegyvertársa a liberálistárat élén. A míg Bratianu Jonel főleg diplomáciai és politikai kérdésekkel foglalkozott, addig Bratianu Vintilla a liberálistárat pénzügyi és közgazdasági ügyeit intézte és főleg közgazdasági vonatkozású kérdésekről foglalkozott.

Vasárnap temetik Bratianut

Bratianu holtteste csütörtökön egész nap az elhunyt miniszterelnök lakásán maradt. Este kilenc órakor felboncolták a holttestet és behalasztozták, majd át-szállították a bukaresti kulturpalotába, az ugynevezett Atheneum csarnokába, ahol pénteken a közönséget a ravatal-hoz engedik. A délutáni órákban egy határoztak, hogy

Bratianut vasárnap temetik el.

Vasárnap reggel kilenc órakor az Atheneumban gyászszentisztelet lesz, dé-lelőtt tizenegy órakor pedig a koporsót különvonaton Floricába, a Bratianu-csa-lád birtokára szállítják, ahol délután négy órakor helyezik Bratianut a csa-ládi sírboltban apja hamvai mellett örök nyugalomra.

A kormány Bratianu halála után reg-gel hét óra tizenöt perckor Bratianu Vintilla elnökletével az új miniszterelnök lakásán rendkívüli minisztertanácsra ült össze, amelyen elsősorban a temetés elő-készületét beszélték meg.

Bratianu szombaton temetik el a miniszterelnök floricali családi bir-tokán.

Holttestét Bukaresten az Akadémia épü-letében ravatalozzák fel.

A kormány hivatalos közleménye Bratianu haláláról

Bratianu haláláról a kormány a kö-vetkező hivatalos közleményt adta ki:

— Hirtelen támadt betegség kö-vetkeztében Bratianu miniszterelnök ma reggel meghalt. Bratianuban az ország olyan embert veszít el, aki több mint negyedszázadon keresztül tanácsadója volt a nagy halhatlanok-nak, Károly és Ferdinánd királyoknak és aki ebben a minőségében minden munkáját és minden hevületét annak szentelte, hogy a román állam előbbre haladjon, emelkedjék és integrálissá váljék. Flete műve örökre össze van kapcsolva a román nép nemzeti és politikai történetének legfontosabb ese-ményeivel. Ezszerűsége és hazafiassága révén a román nép megérte a nemzeti

Románia belpolitikai rendszerváltozás küszöbén

Az összes román politikai pártok véle-ménye megegyezik abban, hogy Bratia-nu halála nagy és komoly fordulatot fog maga után vonni Románia belpolitikáiá-ban. Általános az a vélemény, hogy a régenstanács részéről Bratianu Vintillának adott miniszterelnöki megbízatás csak átmeneti jellegű. A régenstanács szerda délelőtt már kihallgatáson fogadta az ellenzéki pártvezéreket.

Averescut és Maniu, míg a vidéken tar-tózkodó Jergát táviratilag hívták Buka-restbe. Azt hiszik, hogy

a feszült politikai helyzet kibonta-kozására koalíciós kormány alakul.

Averescu, aki maga is ezen a nézetben van, hajlandó a koalíciós kormányban részt venni.

Az sincs kizárva, hogy Maniu Gyula, mint a legerősebb ellenzéki párt,

A román parlament gyászülése és a kibontakozási tárgyalások

A kamara és a szenátus csütörtök dé-lután rövid gyászülést tartott, ame-lyen az egyes pártok szónokai méltat-ták Bratianu érdemeit. A belpolitikai helyzet egyelőre még teljesen zavaros. A kamara elnöke Saveanu képviselő az új miniszterelnök megbízásából már a délelőtti órákban felkereste Maniu Gyulát, hogy közölje vele, hogy

Bratianu Vintilla hajlandó tár-gyalni olyan koalíciós kormányról, amelyben a nemzeti parasztpárt is résztvesz.

A miniszterelnök megbízásából dél-ben meghívókat küldtek szét a pártvezé-reknek, akiket pártközi konferenciára hívtak össze. Az Adevurul szerint

a parasztpárt nem hajlandó koali-cióba lépni a liberális párttal, ha-nem elég erősnek érzi magát arra,

egység megvalósulását. Az a szerep amit Bratianu az integrális Románia megvalósításában játszott, legragyogóbb lapja a megboldogult dicsőséges életének.

A kormány hivatalos közleménye ezután méltatja Bratianu egyéniségét és rámutat arra a mélyeséges veszteségre, melyet a román nép halálával szenvedett, majd azzal a felhívással végződik, hogy amilyen mély a veszteség és le-sújtó a fájdalom, ugyanolyan erővel kell élni a román nép lelkeben annak az el-határozásnak, hogy

a megpróbáltatás fájdalomán győz a hazaszeretet és a hazafias össze-tartás érzése.

Ez az érzés tömörítse az ország min-den fiát az életerejében és fejlődésében örök Nagyrománia magasabb érdekei köré.

a nemzeti parasztpárt vezére kerül kormányra, ami azután Marjunak és pártjának a Károly-kézfésben el-foglalt és közismert Károly meillett állásfoglalása miatt gyökeres rend-szerváltozást vonna maga után.

A helyzet fenyegető voltát érzi az új kormány is és ezzel magyarázható, hogy

az új kormány már csütörtök délel-őtti sürgősnek látta figyelmeztetni az ellenzék vezéreit, hogy ne is kí-sérletezzenek a volt trónörökös visszahívásával,

mert ebben az esetben a kormány a ren-delkezésre álló eszközökkel minden áron meg fogja akadályozni a trónöröklési rend megváltoztatását, miután az új kormány a trónöröklés kérdésében min-denben ragaszkodik előzőleg álláspont-jához.

hogy a kormányt átvegye.

Ennek elengedhetetlen előfeltétele a párt szerint a parlament feloszlása és terrormentes új választások lefolytatása.

A jugoszláv kormány részvéte

Beogradból jelentik: Pavelics Szevén külügyminiszter helyettesét, Csolak-Antics bukaresti jugoszláv követ a kora délelő-ti órákban telefonon értesítette Bratianu haláláról.

Pavelics Szevén azonnal megbízta Csolak-Anticsot, hogy a királyi kormány, valamint Marinkovics külügyminiszter nevében fejezze ki részvétét a román kormánynak és Bratianu családjának. Riszties a protokoll-osztály főnöke dél-előtti megjelent Emendi román követnél és kifejezte a külügyminiszter és a kor-mány részvétét.

Osszeült a Dunamelléki tartománygyűlés

Statisztikai hivatalt állít fel a tartomány

Vrsacról jelentik: a dunamelléki tar-tománygyűlés Rakics Szlávko elnökle-te alatt ülést tartott, amelynek napirend-jén a tartományi választmány által ki-dolgozott és előterjesztett négy sza-bályrendelet szerepelt. A gyűlésen a képviselők teljes számmal jelentek meg. Rakics Szlávko elnöki megnyitó-ja után dr. Margan Vladimir, a tarto-mányi választmány elnöke tartományi statisztikai hivatal felállítását javasolta. Elengedhetetlenül szükséges, hogy a tartomány vezetőségének pontos statisztikai adatok álljanak rendelkezésére és azokról pontos nyilvántartást ve-zessenek. Pontos statisztikát kíván a tartomány pénzügyi, földművelésügyi, népesedési helyzetéről, az állattenyésztés viszonyairól és a tartomány társadalmi és kulturális életéről. A tar-tománygyűlés dr. Margan előterjesztését élénk vita után elfogadta és elhatáro-zta, hogy egy évkönyvet fognak kiadni, amelyben ezeknek a statisztikai adatoknak pontos kimutatását fogják közölni. Az évkönyv szerkesztésével dr. Margan Vladimirt bízták meg.

Elhatározta a tartománygyűlés, hogy rendezik a jegyzők magánmunkálatainak díjazását, mert egyesek ezekért a munkálatokért indokolatlanul magas

díjakat számitanak fel. Az új szabály-zat részletesen megállapítja, hogy ezekért a munkálatokért milyen össze-get kötelesek a jegyzőknek fizetni az érdekeltek.

Az állandó bizottság indítványára elhatározta a tartománygyűlés, hogy központosítják a községek nyomtat-ványellátását és újévtől kezdve az egyes községek csakis a tartomány út-ján szerezhetik be hivatalos nyomtat-ványszerkeletüket.

Szóba kerül a volt Torontál-várme-gyével történendő elszámolás kérdése is és elhatározta a tartománygyűlés, hogy követeli a dunamelléki tartományt megillető felszerelési és egyéb érték-tárgyaknak kiadását is a régi Torontál-vármegettől és a szmederevói járástól.

AHEMO és PHILIPS

anód-pótlók minden hálózati feszültségre állandóan raktáron

Konráth D. D. Subotica 11584

Pavle herceg képviseli a királyt a Jován cár szoborleleplezési ünnepélyén

Irenej püspök és a beogradi diplomáciai kar több tagja is résztvesz az ünnepségen

Dimitrijevic ezredes, udvari marsal csütörtökön reggel Szuboticára érkezett és a délután folyamán felkereste hivatalában *Manojlovics* Dusan főispánt. A főispán hivatalában ezután ülést tartott a Jován cár jubileumi ünnepélyét előkészítő bizottsággal, amelyen az udvari marsal bejelentette, hogy

Ófelsége Alekszandar király képviselőjében Ófelsége Pavle herceg jön el a vasárnapi ünnepségre Szuboticára.

Az udvari marsal a bizottsággal együtt kidolgozta Pavle herceg látogatásának részletes programját. A program szerint Ófelsége Pavle herceg vasárnap reggel nyolc óra után udvari vonaton érkezik Szuboticára. A pályaudvaron *Manojlovics* Dusan főispánnal, *Dimitrijevic* Milivoj tábornokkal és *Budanovics* Lajos püspökkel az élén a polgári, katonai és egyházi hatóságok kiküldöttjei, valamint a nemzeti, kulturális és társadalmi egyesületek képviselői fogadják a királyi herceget, aki a pályaudvaron négyes fogatra ül és először a szerb templomba, majd a Szent Teréz templomba megy, ahol résztvesz az ünnepi istentiszteleten. Misa után Pavle herceg kíséretével a városháza dísztermébe vonul, ahol

résztvesz a város díszközgyűlésén,

ahol *Atyimovics* Miodrag dr. egyetemi tanár fog beszédet mondani. Pavle herceg és a díszközgyűlés résztvevői a városház előtti téren felállított szobor elé vonulnak, ahol *Mandics* Mijó könyvtárigazgató fogja leleplezni a szobrot. A szoborleleplezés után

Pavle herceg helyezi el az első kőszort a szobor talapzatára Ófelsége Alekszandar király nevében.

Pavle herceg ezután a kétszázötven terítékes banketten vesz részt, amelyen válaszolni fog az üdvözlésekre, majd délután négy órakor udvari vonaton visszautazik a fővárosba. Pavle herceg kíséretében lesznek *Dimitrijevic* ezredes udvari marsal és két személyi adjutáns.

Résztvesz az ünnepségen Irenej noviszadi pravoszláv püspök is,

akit *Manojlovics* Dusan főispán személyesen hívott meg. Irenej püspök most először jön hivatalosan Szuboticára és ünnepélyes fogadtatást készítenek elő számára. A püspököt a hatóságok képviselői fogadják a pályaudvaron, ahonnan a szerb templomba megy, ahol vécsernye misét mond. Irenej püspök *Manojlovics* Dusan főispánnal fog megszállni. Vasárnap délelőtt a püspök két misét fog celebrálni a szerb templomban.

Az ünnepélyt előkészítő bizottság meghívta még a vasárnapi ünnepségre *Vukicsevics* Velja miniszterelnököt, *Marinkovics* Voja dr. külügyminisztert, *Szobotics* Dusan dr. igazságügyminisztert, *Andrics* Vlada dr. agrárügyi minisztert, *Pérics* Ninkó rd. parlamenti elnököt, akik a meghívást el is fogadták, azonkívül *Dard* beogradi francia követ, *Seba* csehszlovák, *Okeanski* lengyel, *Kenard* angol követet és a román és belga követeket. A meghívottak közül egyedül *Kenard* angol követ jelentette be, hogy elfoglaltsága miatt nem vehet részt az ünnepélyen s ezért reméli, hogy az összes többi meghívottak részt fognak venni a szoborleleplezésen.

Vasárnap Szuboticára jönnek a beogradi országos hangversenyen díjnyertes guzslárok is, akik a városi színház koncerttermében rendezendő népünnepélyen fognak koncertezni, ami után hál lesz. Csütörtökön bejelentették részvételüket, *Szenta*, *Kikinda*, *Zemun*, *Sombor*, *Szokoplje* városok, a *Gajret* muzulmán kulturegyesület, a bácskai és a beogradi tartományi választmány, a *Narodna Odbrana*, valamint *Beograd* főváros, a melynek kiküldöttjei lesznek *Matic* Zsivko polgármester, *Grol* Milán országgyűlési képviselő, a beogradi városi képviselőtestület tagja.

Javasolni fogja a bizottság a parlamentnek, hogy *Zeljovics* radikális képviselő mandátumát semmisítse meg és helyette igazolja *Drliacs* Triva földmivesspárti jelölt megválasztását. Ezzel a földmivesspárti képviselők száma kilencre emelkedik.

Vita a főszoigabirókról a demokrata klubban

A demokrata képviselő klub csütörtök esti ülésén *Milovics* Áca szociálpolitikai miniszter ismertette az új járási főnökök kinevezéséről szóló ukázt, amely a szerbiai és délszerbiai járásokban eszközöl változtatásokat, sok újabb demokrata főbíró nevez ki. A vita során egyesek élesen bírálták némely újonnan kinevezett járási főnök személyét. Hangsúlyozták, hogy míg a demokrata párt kizárólag teljes képzettségű főbírókat adott, addig a radikálisok ismét egész sor olyan tisztviselőt neveztek ki, akik nem rendelkeznek kellő kvalifikációval. Végül a klub az ukázt tudomásul vette.

Lelőttek két csendőrt a Bihácsból megszökött halálraitelt fegyenc

Az egyik szökevény önként jelentkezett

Bihácsból jelentik: A múlt hét szombatján, mint a *Bácsmegeyi Napló* jelentette, a biháci törvényes fogházából négy halálraitelt fegyenc egy fogházor meggyilkolása után megszökött. A szökevények után valóságos hajtvadászatot indított a biháci és a szomszédos tengerpart menti tartomány csendőrsége.

Az első nyomra szerdán akadtak a hatóságok, kiderült, hogy a bandák a biháci erdőben kóborolnak és bebelátogatnak egyes elhagyott házakba, ahol élelmet és pénzt rabolnak a halálra remített lakóktól. Szerdán délután a *Szanski Most* járásbeli *Majkics-Japra* községben tüntek fel, ahol betértek *Grubor* Jován néptanító lakásába, ahol a tanítót és családját először alaposan elverték, aztán elvittek a házból minden pénzt, élelmiszert és értéktárgyat. Ugyanaznap este *Majkics-Japra* községben rájuk akadt egy csendőrszázad. A csendőrök és a jól felfegyverzett harminc harminc katonás tüzharc fejlődött ki, amelynek folyamán két csendőr elesett, egy pedig súlyosan megsebesült. Végre is az éj leple alatt a szökevényeknek sikerült eltűnniük a közeli erdőben.

A harminc harminc *Buljukarics* Mehmed szerdán délután önként jelentkezett a börtön igazgatóságánál. Ismét vasra verték és erős őrizet alatt külön cellába helyezték. Elmondotta, hogy társai az egész időt a *Szari-Majdan* és *Szmece* közötti erdős hegyekben töltötték.

Az üldöző csendőrszázadok most már pontosan tudják a szökevények rejtekhelyét és bekerítették azt. Remélik, hogy legkésőbb a hét végéig kézrekerítik a megszökött rablógyilkosokat.

Éle'jelt adott magáról a 32.000 dinárral eltűnt molli postás

Kétezer dinárt küldött feleségének No'ibec ejről

Szentáról jelentik: *Vlojkovics* Vujadin molli levélhordó — mint ismeretes — néhány héttel ezelőtt eltűnt Molról és vele együtt nyoma veszett egy 32.000 dinárt tartalmazó pénzeslevélnek is. A rendőrség nyomozást indított, de a postást sehol sem találták. Az volt a feltevés, hogy *Vlojkovics*ot meggyilkolták, más verzió szerint pedig bizonyosra vették, hogy a levélhordó Amerikában szökött. A kutatás hiábavaló volt, míg csütörtökön életjelt adott magáról *Vlojkovics*. A postás felesége, aki továbbra is Molon maradt, pénzeslevelet kapott, melyben kétezer dinár volt. Az asszony a Novibecsejen feladott borítékot felismerte férje írását és azonnal jelentést tett a postán, amely értesítette a csendőrséget. A nyomozás azonban ismét eredménytelen maradt, mert *Vlojkovics*ot sehol sem találták meg.

Kiélekedett a görög-török viszony

Görög területen összeesküvést terveztek Kemál pasa ellen

Konstatinápolyból jelentik: A görög-török viszony egyre jobban kiélezedik és minden jel arra mutat, hogy a legkisebb külső impulzus súlyos diplomáciai konfliktusra fog vezetni Görögország és Törökország között.

A helyzetet a *Musztafa kemál* pasa

elleni legutóbbi összeesküvés mérgeztette el. A török hatóságok által lefolytatott nyomozás súlyos bizonyítékokat produkált arra nézve, hogy

a monarchisták görög segítséggel szervezték meg Anatóliában a kemál elleni összeesküvést.

A monarchista összeesküvőknek lefoglalt fegyverek és munició görög katonai

raktárakból származnak. Az összeesküvés tervét Szamosz-szigetén készítették elő és az összeesküvőket görög hajók küldték át Anatóliába.

A konstatinápolyi sajtó szerint az angorai kormány élehangú jegyzékét fog a görög kormányhoz intézni az összeesküvés ügyében.

A parlament ratifikálta a jugoszláv-angol kereskedelmi szerződést

A külügyi expozé valamennyi párt körében igen kedvező benyomást keltett

Beogradból jelentik: A politikai élet csütörtökön is a szerdai külügyi vita hatása alatt állott és sokat kommentáltak *Marinkovics* Voja külügyminiszter expozéját, amely politikai körökben mindenütt igen kedvező hatást keltett. Az ellenzék főleg azt kifogásolja, hogy *Marinkovics* túlságosan óvatos volt és főleg a passzív vidékeken. Kifogásolták, hogy a miniszter rendeletileg akarja megváltoztatni a munkásvédelmi törvényt. Munkanélküliség elleni biztosítást javasoltak nemcsak az ipari, hanem a mezőgazdasági munkásokra is. *Szmodelj* szlovén néppárti védelmébe vette a

miniszter javaslatát.

A parlament ülése

A parlament csütörtöki ülését délelőtt tíz órakor nyitotta meg *Marko vics* Péra alelnök.

A napirend első pontja az Angliával kötött kereskedelmi szerződés ratifikálása volt. *Jovanovics* Miloje többségi előadó után dr. *Krajacs* Iván Radicspárti kisebbségi előadó olvasta fel jelentését, majd dr. *Spaho* Mehmed kereskedelmi miniszter megindokolta a jugoszláv-angol szerződést.

— Azok az elvek — mondotta a miniszter — amelyeken az ország kereskedelmi szerződési politikája felépül, a kereskedelem szabadsága és a legtöbb kedvezmény elve. A helyzet jelenleg a következő: nyolc ország van, melyekkel Szerbiának a háború előtti kereskedelmi szerződésai vannak érvényben, ezek: Franciaország, Svájc, Hollandia, a skandináv országok és az Egyesült Államok. A háború után csaknem az összes szomszédállammal kötöttünk szerződést, így Csehszlovákiával, Ausztriával, Olaszországgal, Albániával és Görögországgal. Ezenkívül az angol, belga, német, lengyel és japán államokkal létesítettünk kereskedelmi szerződéseket. Más országokkal szemben, melyekkel még nem kötöttünk

szerződést, a normális tarifákat alkalmazzuk, így például Egyiptommal, Kanadával, Indiával és Romániával szemben. Franciaországgal rövidesen szintén megkötjük a kereskedelmi szerződést. Az angol szerződés csak beviteli vámokat ír elő az angol árukra. Az angol szén teljesen vámmentes, de kedvező vám alá esnek különböző textilárúk, mezőgazdasági, varró- és szövőgépek is.

A parlament dr. *Krajacs* Iván és *Lazics* Voja földmivesspárti felszólalása után 268 szavazattal egyhangúlag elfogadta a szerződést, majd rátértek a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés ratifikálására. *Krajacs* hosszabb beszédben bírálta a szerződést, amely szerinte azért rossz, mert Jugoszlávia mezőgazdasági érdekeit nem biztosítja eléggé.

Az ülés egy órakor ért véget. A következő ülés péntek délelőtt lesz, amelynek napirendjén a csütörtöki vita folytatása, aztán a boszniai községek szervezéséről és a Kolarac-alap felhasználásáról szóló törvényjavaslat és néhány kisebb bizottság megválasztása szerepel.

Egyel több lesz a földmivesspárti képviselő

A parlamenti vizsgálóbizottság a biháci kerület választásait letárgyalta

Mi volt Frigyes főherceg mellényzsebében?

A numizmata herceg kalandja Londonban

Nemrég igen nagymennyiségű és értékes régi római érmet lelték a szerbiai ásátásoknál. A talált érmeknek jelenté- keny muzeális értékük van, úgyhogy egynemelyikük iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg külföldi muzeumok részéről.

Ebből az alkalomból most napfényre került egy nem mindennapi érdekességű numizmatikai eset.

Egy napon szenzációs numizmatikai hirdás jelent meg a nagy világiapokban. A hír arról szólt, hogy valahonnan egy páratlan ritkaságu római érmet került elő, amelynek mását még sohasem látták. A rendkívüli leletért folyó versengésben végre a British Museum mondta ki az utolsó szót, amennyiben horribilis összegben megvásárolta a római érmet és bársony tokban elhelyezte egyik hatalmas tárlójában.

Frigyes, az ismert Habsburg-házbéli főherceg, a beljei uradalom egykori gazdája szenvedélyes numizmata volt, akinek magának is felbecsülhetetlen értékű muzeuma van, nagy izgalommal olvasta a British Museum által megvásárolt ritkai római érméről szóló hirdást. A királyi herceg haladéktalanul csomagoltatott és maga mellé véve szárnysegédét, Londonba utazott.

Londonba megérkezve nyomban megjelent a British Museum igazgatóságánál szárnysegédével azzal az óhajással, hogy látni szeretné a híres római érmet, amely hirdás szerint egyetlen példány. A muzeum igazgatósága szolgálatára sietett a főhercegnek és néhány főhivatalnokával egyetemben felvezette a hatalmas termeken át abba a terebe, ahol a keresett érmet el volt helyezve. Felnyitották az egyik óriási tárlót és fekete bársonytokjából kiemelve, a királyi herceg kezébe adták a ritka értékességű és értékű érmet. Frigyes főherceg feszült érdeklődéssel szemlélte, forgatta ujjai közt gyengéd vigyázzal az alig két milliméter vastagságu, kopott érmet és ép mondani akart valamit amikor az érmet kihullt ujjai közül és elgurult a padló linoleumán. Egy szemvillanás műve volt az egész, de a következő pillanathban már valamennyien négykézláb hasalva fogtak hozzá a rendkívül kis méretű érmet kereséséhez. Így történt ez vagy negyedórán át, míg végül megállapították, hogy az érmet nyomtalanul eltűnt.

Az öreg muzeumi igazgató homlokán gyöngyözött a veríték, kimondhatatlan szorongás vett rajta erőt. Kipirult arccal fordult hivatalnokaihoz mintegy tanácsért és néhány pernyi megbeszélést

folytatott velük. Keresztülvillanhatott agyán az a lehetőség is, hogy talán valami szélhámossal van dolga, hisz a királyi hercegtől, akit arcképek, festmények után ismert, nem kért semmi igazolást előzőleg...

Végre is nagy, zavart bocsánatkérések közt kijelentette a királyi hercegnek, hogy kénytelen a megmotoztatás igen kellemetlen, de előírt procedurájához folyamodni.

— Erről szó sem lehet — utasította vissza a királyi herceg — a testemhez senki sem nyúlhat!

— Hát akkor kegyeskedjék fenségednek levétközni, hogy kikutatassuk a ruháit — mondotta most már határozottabban a muzeumi igazgató.

— Erről sem lehet szó! — felelte mosolyogva Frigyes főherceg. — Hanem van egy ajánlatom. Tessék az összes tárlókat és egyéb butordabokat elmozdítani a helyükről és felszedetni a linoleumokat — természetesen az én költségemre! Az érmet elgurult, az érmeknek itt kell lennie a tereben!

Az igazgató hosszas vita után óriási felelőssége tudatában, elfogadta az aján-

latot. És néhány perc múlva már javában folyt a munka, négy alkalmazott hozzálatott a butordabok elmozdításához. És ahogy két nagy tölgyfatörőt elcsuszattak egymás mellől, köztük lent, két linoleum érintkezésnél a szűk hasadéokban megtalálták élén állva az elgurult érmet.

Frigyes királyi herceg most nyájas mosollyal fordult a megkönnyebbült igazgató és hivatalnokai felé. Majd a mellényzsebébe nyult és kivéve onnan egy kis kopott érmet, átnyújtotta nekik. Azok megdöbbenve bámulták, aztán leirhatatlan zavarral, hosszú orral adták neki vissza. Ez a kis érmet ugyanis hajszálra a mása volt az elgurult híres római érmeknek, amely így nem volt egyetlen példány.

— Látják, uraim, ezért nem akartam én megengedni, hogy kikeressék a zsebeimet. Minő helyzetbe kerültem volna ha megtalálják a mellényzsebémben ezt az érmet? — mondta barátságos, meleg mosollyal a királyi herceg és szárnysegédével eltávozott a British Museum-ból.

S. Z.

A tizenhét év előtti gyilkosság rejtélye

Felmentették a férigyilkossággal vádolt hajdujárás asszonyt

Csütörtökön nyert jogerős ítélettel a szubotícai törvényszéken befejezést a régen luzódó bűnpör, amely Hajdujárás tizenhét év előtt elkövetett gyilkosságból keletkezett.

A csütörtöki főtárgyaláson Pavlovics István törvényszéki elnök elnökölt és az ítélőtanács tagjai Sztarcevic Mátó és Vasziljevics Ljuba dr. törvényszéki bírák voltak. A vádat Culinovic Ferdó dr. ügyész képviselte, a védelmet Mijatov Milorád dr. látta el.

Izgalmas fordulatokban bővelkedő előzményei voltak a csütörtöki tárgyalásnak. A szubotícai törvényszéken ebben az ügyben az első főtárgyalást ez év február 17. és 18-án tartották. Miután a tárgyaláson igen fontos ténykörülmenyeket nem lehetett tisztázni, a bíróság másnap a helyszínre, Hajdujárásra ment ki s ott folytatta a főtárgyalást, amely azonban még harmadnapra sem nyert befejezést, mert szükségére merült fel újabb tanúk behívásának.

A büntény maga 1910 június 5-ikén történt egy zivataros nyári éjszakán Hajdujárás, amikor Cseszko-Csira István jómódu gazdálkodó házának folyosóján alvás közben ismeretlen tettes

agyonlőtte. A gyilkosság után megindult nyomozás eredménytelen volt és a bűnügy aktaít már belepte a por, amikor a szubotícai ügyészség jelentkezett egy Csehó János nevű napszámos, aki azt a szenzációs vallomást tette, hogy ő gyilkolta meg Csira-Cseszko Istvánt és elmondotta, hogy erre a gyilkosságra Cseszko felesége bujtotta fel. Az önvallomás után Cseszko letartóztatták és vizsgálati fogságba került Cseszko felesége is, aki időközben másodszor is férjhez ment Berényi István gazdálkodóhoz. Az asszony állhatatosan tagadta, hogy bármi része volna első férje meggyilkolásában, viszont Csehó a tárgyaláson is fenntartotta az asszonnyal szemben a felbujtás vádját, sőt megvádolta annak fiát is, aki a gyilkosság után a háborúban esett el. Ez év április 3-iki újabb tárgyaláson a bíróság Csehó Jánost a beogradi állami gyógyintézetbe utalta, hogy ott megvizsgálják elméleti állapotát. A beogradi állami elmeorvosintézet hivatalosan értesítette a szubotícai törvényszéket, hogy Csehó János elmebeteg és nem lehet szavahihetőnek tartani.

Csehó János ellen tehát a további eljárás megszűnt, de Berényiné ellen to-

vább folytatódott. Így került ez a bűnügy harmadik főtárgyalásra, amelyet csütörtökön tartottak meg.

A vádlott asszony könnyek között mondotta: Nem vagyok bűnös. Az én uram nagytermészetű volt, hirtelen haragu, de jó ember. Nem volt közöttünk soha veszekedés, noha tizenkét évig éltünk együtt. Halála után négy évig voltam özvegy s azután férjhezmentem Berényihez.

Elmondta azután, hogy azon a szerencsétlen éjszakán egész éjjel mélyen aludt. Az éjszaka nem hallott semmiféle zajt és reggel látta, amikor felkelt, hogy az urát agyonlőtték. Ő a konyhában aludt, az ura pedig, székása szerint, a folyosón.

A vádlott asszony után Engi András földmívelőt hallgatta ki a bíróság tanácskört. Engi bejáratos volt Cseszkoékhoz és dolgozott, mint feles náluk. A kérdéses reggel ő még napfelelte előtt jött Cseszkoékhoz és látta Cseszko halva az ágyban feküdni. Sokat tanakodtak rajta a házbellekkel, Cseszko feleségével és fiával, aki javszékélve jött az istállóból, hogy ki tehetett ezt, de nem tudták rájönni. Elmondotta, hogy a család békességben élt és nem volt közöttük soha civakodás. Kovács Mihály tanu lényegtelen vallomása után Szabó István hallgatta ki a bíróság, akinek a vádlott mostohaanyja. Elmondotta, hogy 14—15 éves gyerek lehetett, amikor hallotta, hogy az apja mondotta mostohaanyjának: *Nem gyilkolsz te engem egy meg, mint az öreg Csira-Cseszko.*

A vádlott asszony ezzel szemben kijelentette, hogy ő ezt soha nem mondta és a tanu haragszik rá a föld miatt. Berényi István, a vádlott asszony mostani ura nem kíván vallani. Jeremiasz Risztó dr. és Barta Antal dr. törvényszéki orvosok ismertették ezután a gyilkosság után felvett boncjegyzőkönyvet. Ezzel be is fejezték a bizonyítást. A bíróság ezután rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint *Berényi Istvánét felmentette a férigyilkosságra való felbujtás vádjától és kimondta az indokolásban, hogy az asszonyt csak egy személy és pedig Csehó János vádoolta, akiről a beogradi elmeorvosintézet megállapította, hogy elmebeteg és nem szavahihető. Miután pedig más bizonyíték nem merült fel, felmentő ítéletet kellett hozni. Az ítélet jogerős.*

TEREZIJA-arckrém és arcviz

a legjobb arcpolozser, meglepően rövid idő alatt üde-simára varázsolja az arcot. Kapható: Szent-Teréz-gyógyszertárban

J. Richter Jelašičeva ul. 9. Tel. 580

Derek emberek

Írta: Tamás István

— Mit szólnak, milyen zsenális!
— Valóságos Edison!
— Igen, az ezermesterség családi vonás nálunk — jegyezte meg az anya — a boldogult édesapám...

Az egész társaság lelkesen ünnepelte a simahaju fiatalembert. Sajátkezűleg gyártott rádiója úgy működött, akár a többi rádiók, de a familia szemében különös jelentőséget nyert, mert hisz Károly csinálta, Karesi, a zsenális, aki a lovaglástól a repülőgépig mindenhez értett.

— Ilyen ideális rádióhangversenyt még sohasem hallottam — lelkesedett a malom főkönyvelője.

— Nem azért, mert az én fiamról van szó — mondta az anya — de igazán...

És jöttek a bűbajos legendák Karesi gyermekkori aranykopéiról, a bölcsőtől napjainkig, épen csak a zenekíséret hiányzott még, akár a sajtóbemutatókról, amikor némán pereg a film a süket sötétben. Az anya egyenesen rossznéven vette hogy másnak is van rádiója és hogy egyáltalán: fel van már találva a rádió.

— Ez semmi! — rikkantott közbe a hófehérhaju nagyanyó — ha látnák a sétabotját!

A nép zugva követelte a sétabotot. A kis kócos eseléd lány lélekszakadva nyargalt ki három termen keresztül az előszobába az új attrakcióért. Károly színpadias lassúsággal csavarta le a fogantyuját és ah! általános moraj: esernyő és tör volt benne!

— Séta, zivatar és orvtámadás esete — magyarázta.

— Praktikus! — jegyezte meg a patikusné és az ura szenzációs patkánymérgeiről kezdett beszélni, meg az arckrémekről, amelyek elhervasztják a májoltot és a szeplőt.

Valaki azt kérdezte, hogy tudna-e olyan kerevetet csinálni, amely nappal dívány, este ágy? Aztán kiderült még, hogy Karesi önállóan szétszedi és újból összerakja a telefont. És van egy találmanya, ami azonban egyelőre titok. Mindenki álmélkodott. Csak a lány szemé rebent ijedten. Arra gondolt, hogy a házasságleben miképp állja meg a helyét ez a férfi, akinek most ilyen játékok töltik ki az idejét? De azért ő is barátságos arcot vágott és amikor a fiu diadalittas képpel fordult feléje, kuncozó nevetéssel sugta:

— Hamar a karosszéket! A Katona bácsi még nem ismeri a karosszéket!

A társaság lélegzétvisszafogva segédkezett az előmunkálatoknál. A vészes fotelt, mint egy villamosszéket, begördítették és a gyanakodó, zavart nagybácsi erőszakkal nyomták le az ülésre. Az öregur félt rettenetesen a rossz tréfától, viszont az összeveszéshez sem volt bátoraság és csak elterült puhán, behunyt szemekkel, dobogó szívvel a karosszéketben, amely hirtelen zenélni kezdett. Valcerokat és divatos operett-szlágereket játszott.

— Nahát, egy muzsikálószek! — sóhajtott megkönnyebbülten és zavarában kotorászni próbált a vankos alatt. Iszonyatosan felordított:

— Hü, a kutya mindenit! Hisz ez ráz! — és óriási ugrással menekült kifelé.

Erőszakkal kellett visszacipelni. A fiu rohögve veregette vállon a reszkető, káromkodós nagybácsit:

— Ugyan ne izguljon! Alig harminc voltos áram van benne!

Ezt a fényes esetet még évek múlva is emlegették.

— Hideg van.

— Igen, ez egy huzatos ucca.

— Általában minden vidéki ucca huzatos.

— No, nem merném biztosra állítani például...

Igy társalogtak komolyan, szabatosan, néha vitatkozva, de sohasem indulatosan. Karonfogva sétáltak. A gázgyár előtt cigánykaravánnal találkoztak. A fiu gyűlölködve nézte a festői zslvajt.

— Micsoda népség! — méltatlankodott, mert arra gondolt, hogy ezek őket is meglophatják. Általában, amióta volégeny volt, erősen konzolidálódott. Élesen elítélte az aszfaltbetyárokat, akik frívól megjegyzésekkel molesztálják a védtelen őket. Szeretné, ha körülötte minden biztonságos és nyugodt lenne, hogy a társadalom megvédje és támogassa őt. A családot úgy képzelte el, mint egy körje és érte csoportosuló szentháromságot, a férj, feleség és szerelem triumvirátusát.

A lány ezt mondta:

— Istenem, majd így lesz...

A fiu azt mondta:

— Istenem, majd így lesz...

A saját sérelmeiket az egégek tulozták, de a legközlelőbbi hozzátartozójuk bajai mellett részvétlenül haladtak el. Két zürzavaros fiatal teremtés az élet és az esztendő tavaszán. Nem vették észre az öregket, akik beleöszültek a kudarcokba, akik minden Szilveszter éjjel tort ültek a bánataikon és boldog ujesztendő kívántak egymásnak újra és újra, akikben már csak lappangott az élet, mint a hamu alatt a parázs és ifjuságuk gyorsvonatja elvágott, anélkül, hogy történt volna velük valami érdemes, csudálatos, vagy rendkívüli.

A szomszéd uccában tűzoltó trombita harsant fel.

— Tűz van! — tört ki a reflexkiáltás a lányból.

— Biztos megint egy malom ég — mondta a fiu és épen ki akarta fejteni a véleményét, amikor észrevette, hogy a sarkon két magáról megfeledkezett eb hancurozik. Tavasz volt, fűben, fában, állatban egyaránt.

— A... a — de torkán akadt a szó és mélyen elpirult, amikor a lány arra

nézett. Gyorsan, hadarva beszélt hozzá, hogy elterelje figyelmét a kínos idillről. Ugy vitte a nőt, akár az amerikai csempész a pálinkát, ezerszeggel, féltékenyen. Még a köszönések is idegesítették. A boltajtóban molett kereskedők álltak, mellényzsebbe biggyesztett hüvelykujjal, csődök lédereivel a szemükben és a benszűllöttek, akikkel találkozott, összesugták a hátuk mögött.

— Tisztességes szerelem.
Mert jól ismerték a fiu családját és tudták, hogy a gondos szülők sohasem engednék fiukat egy könnyelmű kalandba, amely meghurcolná a familia becsületét. Kényes, uri népek voltak.

Igy aztán a lányról elterjedt a hír, hogy tisztességes.

— Egyszer este, a kertben, két csók között azt kérdezte a lánytól:

— Mondd édesem, ha ki tudná rólam, hogy öltem, elhagynál engem?

Mire a lány így felelt.

— De ugyan édesem, a világ minden kincséért se adnák oda téged! — és hozzábújt szerelmesen.

Később, amikor a hold már felborzolta a környékbeli ebek szomorúságát, ismét faggatni kezdte:

— Mondd édesem, ha rájössz, hogy megcsaltalak, elhagynál-e engem?

— És a lány könnyes imádatfal rebegte:

— De ugyan édesem! a világ minden kincséért se adnák oda téged!

Az akácia lombjai között egy alvó veréb ijedten csipelni kezdett álmában. A hold a helyzet magaslátán állott, amikor a fiu azt kérdezte:

— Mondd édesem, ha egy herceg jönne és palotát ígérne neked, elhagynál engem?

— De ugyan édesem! a világ minden kincséért sem adnák oda téged! — és míg a férfi mellére hajtotta a fejét, arra gondolt, hogy milyen gyönyörűen is rendezné be azt a palotát...

A belügyminiszter megsemmisítette a vrsaci képviselőtestület első ülését

Mocs Sándor dr. nyilatkozata a noviszadi radikálisok és független demokraták tárgyalásairól — A sztaribecseji képviselőtestület ülése

Vrsacról jelentik: Beszámolt a *Bács-megyei Napló* arról, hogy Vrsac város törvényhatósági bizottságának első ülése botrányba fulladt és a radikális képviselők eskütel előtt kivonultak a teremből. A radikális párt panasszal élt az alakuló gyűlés ellen, mert annak jelölése nem volt szabályszerű és több törvénysértés történt.

Most érkezett meg Vrsacra a belügyminiszter hivatalos értesítése, amelyben értesíti a város vezetését, hogy a városi törvényhatósági bizottság alakuló-gyűlését megsemmisíti és új gyűlés összehívását rendeli el.

A miniszteri rendelet szerint megpártost nyert, hogy az alakuló gyűlés Jorgovics Mihail disszidens demokratá jogtalanul elnökölt, mert Sztankov Sztján radikális két évvel idősebb és mint ilyen, őt illette meg a korábbi tisztesség. Az előírás szerint az alakuló gyűlés egyetlen pontja a képviselők eskütele volt és nem lett volna szabad a közgyűlés érdemleges vitába bocsátkozni. A miniszter ebben is a törvény megsértését látja és ezért az alakuló gyűlést megsemmisíti és utasítja a polgármestert, hogy a város képviselőtestületét új gyűlésre hívja össze, ahol a városi képviselőtestület tagjai a törvényes formák között kötelesek az esküt újból letenni.

A belügyminiszter rendelete városzerte nagy feltűnést keltett.

A sztaribecseji képviselőtestület rendkívüli közgyűlése

Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecseji képviselőtestülete a napokban rendkívüli közgyűlést tartott *Zsivkovics-Báin* Száva elnöklété alatt. A közgyűlés nagy többséggel magáévá tette dr. Galambos Ferenc ügyvéd, a független magyar párt indítványát, hogy a rendőrség létszámát negyven főre emelik fel és a város területén több rendőrszobát állítsanak fel. Elfogadta a közgyűlés Pavlovics Sztján (radikális) indítványát is, hogy az összes hivatalnokok essenek választás alá, kivéve azokat, akik már a háború előtt választással nyerték el jelenlegi állásukat és az impérium változás óta is hivatalban vannak. A hivatalnoki kar fizetésének megállapítására egy bizottságot választanak, amelyben a független magyar párt részéről dr. Balassa Pál, dr. Galambos Ferenc, Rajoli Lukács, Nagy-Falócz Mihály, a radikális párt részéről Pavlovics Sztján és Zsivkovics László, a blokk részéről Milovanov László foglalnak helyet. Az adó-kivetékbizottságba Prauner Béla (független magyar) és Boskovics Gyököt (radikális) delegálták. Az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a tárgyalás véget ért.

Megfelelőbbé tették három petrovoszelói közgyűlési képviselő mandátumát

A *Bács-megyei Napló* közölte, hogy dr. Stiefelmayer Ádám orvos megfeleltette a községi választásokat. Most annak közlését kéri, hogy dr. Stiefelmayer csak Bugaraszkói Peró, Milánovics László és Árgás Mihály megválasztását feleltette meg.

Jegyzőválasztás Sztara-Écskán

Beszkerekről jelentik: Sztara-Écska és Lukinoseo községe — amelyek egy körjegyzőségbe tartoznak — közös képviselőtestületi ülést tartottak, amelynek napirendjén a jegyzőválasztás kérdése szerepelt. Arról kellett határozni, hogy felhívják-e a pályázatot a községi jegyzői állásra, vagy pedig hagyják-e meg állásában *Mihailovics Jásza* jelenlegi jegyzőt. A negyvenöt tagú képviselőtestület egyhangúlag úgy határozott, hogy pályázatot nem írnak ki, mert *Mihailovics Jásza* jegyző működésével és személynél való bevonásával meg vannak elégedve. A határozat értelmében *Mihailovics Jásza* véglegesen az écska-lukinoseói körjegyzőség jegyzője lett. *Mihailovics Jásza* demokratapárti és csak rövid idő óta tölti be az écskai jegyzői állást.

A noviszadi Pribicevics-párt elnökének nyilatkozata a radikális párttal való együttműködésről

Noviszadról jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést keltett dr. *Rajkovics Mihály*nak, a noviszadi hivatalos radi-

kális párt ügyvezető elnökének a *Bács-megyei Napló* szerdai számában megjelent nyilatkozata, amely a többi pártokkal való együttműködésről szólott.

Mocs Sándor dr., volt főispán a noviszadi független demokrata párt elnöke nyilatkozott a *Bács-megyei Napló* munkatársa előtt erről az ügyről.

Mocs Sándor cáfolta dr. *Rajkovics*nak azt az állítását, mintha a radikális-független demokrata tárgyalásokat a független demokraták kezdeményezték volna, hanem kijelentette, hogy ennek az ellenkezője igaz. November hó tizenegyedikén a radikálisok részéről *Rajkovics*, dr. és *Popovics* Alimptie felkeresték dr. *Mocs Sándort*, miután előbb telefonon közölték, hogy tárgyalni kívánnak vele a városi ház együttműködéséről. Kijelentették, hogy csak egyetlen kívánságuk van, hogy a *Pribicevics-párt* a polgármestert választásánál dr. *Borota Branislav* jelenlegi polgármestert támogassa. Ezzel szemben felajánlották a független demokratának valamennyi be nem töltött, vagy megüresedett tanácsnoki állást, amint is inkább, mert nekik nincsen ezekre az állásokra kvalifikált és rátermett jelöltjük. A független demokrata párt november tizenkilencedikén értekezleten a radikálisok ajánlatát elfogadták és kimondták, hogy a megüresedett és megüresedő állások betöltésénél csak kvalifikált és rátermett jelöltre szavaznak. Kimondottuk még, hogy tekintet nélkül egyesek politikai pártállására, mindazokat a tanácsnokokat, akiknek meg van a kvalifikációjuk és különben is rátermettek, támogatni fogják. Ugyanezt az elvet követik a megüresedett állások betöltésénél és így került szóba dr. *Petrovics Bránkó*, tőzsdei főtitkár, volt szentai polgármester, akit

pénzügyi tanácsnoknak kíván a független demokrata párt megválasztani. Dr. *Petrovics Bránkó* jogász és azonkívül valamennyi pénzügyi vizsgája megvan és az egyedüli, aki erre az állásra kvalifikált és rátermett.

Kijelentette még *Mocs Sándor* dr., hogy ha *Phaysics Nikola* műszaki tanácsost építészeti igazgatóvá nevezik ki, helyét a független demokraták *Pankovics* építészeti igazgatóhelyettesével akarják betölteni, míg *Lukić János* főjegyzőt újból meg akarják választani. *Trischert*, *Kiss Gyulát* és a többi magyar tisztviselőt, akik mind kvalifikációval rendelkeznek és különben is rátermettek, természetesen meg akarják hagyni a helyükön és nem akarnak a városnak felesleges nyugdíjazási és végkielégítési költségeit okozni. Azt kívánják, mint a radikális párt is, hogy a főszámvévi állásra kvalifikált tisztviselő kerüljön és a jelenlegi főszámvévi más állásba kerüljön. Szó van némi változásról a városi orvosi állások körül, de összesen néhány tisztviselői állás került szóba és nem igaz, hogy a független demokrata párt nyugalmazott tanítókat és más nyugdíjasokat akar bevinni a városi házra és jelöltjei között nincs egy sem, aki az államnyelven kívül legalább néhány más nyelvet ne tudna.

Mocs Sándor közölte még, hogy vasárnap ismét felkeresték a független demokratákat a radikális kiküldöttek, akikkel közölték a főnti határozatokat, közölték azt is, hogy csak a tisztviselőválasztásra hajlandók velük kolaborálni különben nem kötik le magukat és megtartják eszekevesi szabadságukat. Ugyanez a radikális delegátusok újból kijelentették, hogy nekik nincsenek megfelelő jelöltjeik a tanácsnoki állásokra és

azokat a független demokrata jelöttekkel kívánják betölteni.

A radikálisok — mondotta *Mocs Sándor* — ugyanezkor közölték, hogy a magyarokkal is felvesszük a kapcsolatot, a magyarok személyi követeléseiket nem támasztanak, csak azt kívánják, hogy a közgyűléseken magyar nyelven is felszólalhassanak és a közgyűlési jegyzőkönyvek az államnyelven kívül magyar nyelven is vezetessenek, de a radikálisok ezeket a kívánságokat nem tekintették teljesíthetőeknek és ezekről nem döntöttek.

Végül azt kívánta megjegyezni *Mocs Sándor* dr., hogy a független demokratákat szélső nacionalista pártnak kiáltották ki, pedig ők minden tekintetben liberálisok és azok akarnak lenni.

Elutasították a petrovoszelói petíciót

Petrovoszelóról jelentik: *Alekszijevics* Mita beogradi tartományi főispán, elutasította a petrovoszelói községi választások ellen benyújtott petíciót és így a megválasztott képviselők mandátuma jogerős lett. A petrovoszelói képviselőtestületben harmincegy magyar és kilenc szerb nemzetiségű képviselő van.

Megválasztották a temerinj legyzőt

Noviszadról jelentik: Temerin képviselőtestülete egyhangúlag megválasztotta községi jegyzővé, *Pavlovics* Száva eddigi jegyzőt, adóügyi jegyzővé *Elme* István, volt gaidobrai aljegyzőt, községi írnoká *Jovanov* György községi írnokot választotta meg. A többi állásokra pályázatot írtak ki. A választáson a magyar és német pártok nem vettek részt és a demokrata többség egyhangúlag hozta meg határozatát.

Csiben általános pályázatot írtak ki a tisztviselői állásokra

Az újonnan megalakult csibi községi képviselőtestület tizennyolc szavazattal kilenc ellenében, valamennyi községi tisztviselői állásra pályázatot írt ki.

A vajdasági magyar színház kiutasított tagjait csütörtökön eltávolították az ország területéről

A Szomborból kiutasított magyar színészek napokig tartó izgalmas várakozás után csütörtökön elhagyták az országot; a Szubotícáról délután fél négykor induló vonattal utazott el — úgyszólván a teljes bizonytalanságba — *Földessy* társulatának tizennyolc tagja. Keddtől csütörtökig várták ezek a sorsüldözött emberek Szubotícán, hogy ügyükben valami fordulat történjék, örülről-örürra kaptak haladékat az elutazásra és kétségbeesésüket időnként a reménykedés váltotta fel. Az egyik pillanatban az volt a helyzet, hogy visszavonhatatlanul el kell hagyniuk az ország területét, a másik pillanatban már oly hírek érkeztek, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a magyar színészek mégis visszatérhetnek Szomborbá. Az idegölő órák teljesen lefőték a tizennyolc színészt, akiknek csak rövid ideig adatott meg, hogy a kultura közösségében és a nemzetiségi megértés jegyében Jugoszlávia területén teljesíthessék hivatásukat.

A szemhéri rendőrség hétfőn kézbesítette ki a kiutasítások elrendeléséről szóló végzéseket a színháztagjainak, akik között magyar állampolgárokon kívül cseh-szlávok és román állampolgárok is voltak. A végzés szerint huszonnégy óra múlva el kellett hagyniuk Szombort és kedden délután rendőrök felügyelete mellett már utnak is indították őket. A délutáni órákban érkeztek meg Szubotícára, ahonnan még aznap éjjel tovább kellett volna utazniuk Budapest felé. De időközben megmozdult a közvélemény és a vajdasági képviselők pártkülönbség nélkül intervenáltak, hogy a legilletékesebb fórumot kedvezőbb belátásra bírják. Ezeknek az intervencióknak kedden az lett az eredményük, hogy a kiutasított színészek Szubotícán maradhattak továbbra is, további intézkedésig. Késégbeesetten várták a döntést és kétségbeesésüket fokozta az a körülmény, hogy jóformán pénz nélkül, néhány dinnárral néztek a bizonytalan jövő elé. A legtöbbjüknek létkérdést jelentett a szerződésük, valamennyien a legjobb remé-

nyekkel jöttek le a Vajdaságba és nem egy van közöttük, aki fényes szerződéses ajánlatot utasított vissza *Földessy* Sándor színházgáztól kedvéért. Ezeket éppúgy, mint a többieket, most a legnagyobb nyomor fenyegeti, hisz azokon a helyeken, ahol magyar színházcsalatok működnek, már megindult a szezon és minden társulatnak teljes a létszáma. Ilyen körülmények között érthetően nagy örömet idézett elő közöttük az a hír, hogy érdekükben *Kumanudi* Koszta közoktatásiügyi, *Sztankovics* Sztvetozár földművelésügyi és *Marinkovics* külügyminiszter is eljárhat *Vukics* Velja miniszterelnöknek, aki ígéretet tett, hogy át fogja vizsgálni a kiutasított színészek ügyét. Csütörtökön délre igérték a döntést, de hamarosan szétfoszott minden remény.

Délőtt tíz órakor a vasúti rendőrség deiektivjei felkeresték a beogradi híreket váró színészeket, akikkel közölték, hogy azonnal jelentkezniük kell a pályavárvári rendőrségen, mert a tizenegy órakor induló vonattal utnak indítják őket. Ez a nem várt esemény a legnagyobb zavart idézte elő, a csomagok szerkesztés volt különböző helyeken, azokat a legnagyobb sietséggel kellett összeszedni, mert az indulás órája rohamosan közeledett. A tizenegy órai indulás még sem sikerült. A csomagokat nem lehetett idejében összeszedni és a tizenegy órai vonat nélkülük indult el. A kiutasított színészeknek, névszerint *Kálmán* Mancinak, *Havasi* Miminnek, *Irsai* Nórának, *Gáth-Gátrir* Viktornak, *Ekecs* Ferencnek, *Bokor* Lajosnak, *Bokor* Lajosnének, *Füredi* Mórának, *Füredi* Mórának, *Kin-cses* Lászlónak, *Grosch* Gizinek, *Kolos* Ernőnek, *Soltész* Anninak, *Szirtes* Lászlónak, *Tarnai* Lászlónak, *Nyerges* Ferencnek, *Várdi* Edének és feleségének délután fél négyig a vasúti rendőrségen kellett várakozniuk, míg utrakel-hettek. A vasúti rendőrségen a legnagyobb udvariassággal bántak velük és megengedték azt is, hogy az egyik közeli étteremben megebédelhessenek.

A döntés természetesen csütörtökön

délben még nem történt meg és így semmit sem lehet tudni, hogy mi lesz a vajdasági — most már csonka színházcsalata sorsa. A kiutasítások után még Szomborból maradt tagok egy része is elutazott már Szomborból, miután a további ott-tartózkodásukat céltalannak látják. *Földessy* Sándor színházgáztól még mindig Beogradban van, próbálkozik a lehetetlennel, még megmenteni a vajdasági magyar színházat.

A vajdasági közvélemény nagy érdeklődéssel várta Beogradból a magyar színház ügyének újabb fejleményeit. Beogradi jelentés szerint *Marinkovics* Voja külügyminiszter szerda esti közlése után a vajdasági magyar színház ügye valamennyire jobbra fordult. Azoknak a politikusoknak a körében, akik az ügy érdekében eddig is sokat tettek, az a vélemény kerekedett felül, hogy sikerülni fog megmenteni a vajdasági magyar színházat. Ugy a vajdasági radikális, mint a demokrata képviselők teljesen egy véleményen vannak: és a két párt képviselői között többiben is tanácskozások folynak, amelyekben megállapodtak abban, hogy akciójukat egységesen folytatják le, nehogy olyan színvétel legyen, mintha valamelyik párt a másikkal szemben pártkülönbségből akarna kihasználni a magyar színház ügyét.

A szombori tüntetéseket, amelyek szerdán este játszódtak le, pártkülönbség nélkül érték beogradi körökben, különösen a vajdasági képviselők sorában. Természetesen a magyar párt két képviselője is mindent megtesz, hogy a magyar színház ügyét előbbre vigye.

Novakovics Izidor szombori demokrata képviselő csütörtökön táviratilag felkérte *Lukić* Predrag szombori főispánt, hogy tekintettel a demokrata képviselők és miniszterek akciójára, függeszven fel minden további intézkedést a magyar társulatnak még itt tartózkodó tagjaival szemben.

A kiutasított színészek közül *Havasi* Mimi kiutasítását visszavonta, mert cseh-szlávok állampolgár, az őt már későn, mert *Havasi* Mimi a többiekkel

együtt elutazott, anélkül, hogy erről a fordulatról értesülhetett volna.

E pillanatban teljesen kilátástalannak látszik, hogy magyar színház legyen a Vajdaságban. Az a színtársulat, amely Szomborban működött, aggodalmasan vigyázott, hogy semmiféle érzékenységet ne sértsen. A darabokat olyan vigyázattal válogatták meg, a színpadon minden szóra annyira vigyáztak, hogy ebből a szempontból sem merült fel ellenük kifogás. Ha ennek dacára husz napi működés után kiutasítás lett a színészek sorsa, nincs semmi remény arra, hogy magyar színház legyen a Vajdaságban.

A demokrata klub csütörtök esti ülése után a vajdasági demokrata képviselők külön konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy a magyar színház ügyében beadvánnyal fordulnak a miniszterelnökhöz. A beadványban kérni fogják, hogy miután az eddigi színtársulat működését egyes személyi okok lehetetlenné tették, nehogy az a látszat legyen, mintha ez elvileg a magyar színjátszás ellen irányulna, a miniszterelnök-beliügyminiszter erősítse meg újból dr. Flamm József színházkoncesszióját, hogy Földessy színigazgató újjászervezett társulattal ismét megkezdhesse működését. A beadványt a vajdasági radikális képviselők legtöbbször alá fogja írni s azt pénteken nyújtják be a miniszterelnökhöz.

Veszedelemes betörőt fogott el a szuboticei rendőrség

Kézrkerült a palicsi villák és az uccai trafikusbódék tolvajai

A szuboticei rendőrség hosszú nyomozás után elfogta Zödi Mihály rovtomlaltu csavargót, aki Szuboticeán az utóbbi időben számtalan betörést és lopást követett el.

Zödi 1919-ben bandát szervezett Szuboticeán, melynek tagjai voltak Pálfi Dezső, Biró Gábor és Biró Sándor szentesi lakosok. Zödi bandája akkoriban egész Szuboticeát rettegésben tartotta és egész sor betörést és utóállást követtek el. Zödit a rendőrség elfogta, de a betörővezér az ügyészség fogházából megszökött és egész 1927-ig ismeretlen helyeken, legfőképpen Magyarországon tartózkodott, ahonnan hónapokkal ezelőtt visszatért. Zödi mint megállapítoták betörést kísérelt meg a Szende-téle ékszerüzletbe és ő fosztogatta hosszú időn át a palicsi villákat és a szuboticei uccai trafikusbódékat.

Zödit a rendőrség csütörtökön délután átadta az ügyészségnek.

Az elrejtett gyermek

Előkelő családok harca a gyere' ért

Beeskerekről jelentik: Érdekes eset foglalkoztatja a beeskereki társadalmat és a hatóságokat. Bogdanov Vászta volt beeskereki gimnáziumi tanár elvált a feleségétől és újra megnősült, első felesége pedig már másodszer is férjhezment Beeskereken. Bogdanov tanárnak első házasságából egy fiúgyermek született, aki most négy esztendő és a válóper során a bíróság úgy ítélte, hogy a gyermek az anyjánál marad.

Később Bogdanov kérvényt adott be a beeskereki városi árvaszékhöz, amelyben azt kérte, hogy a kislányt a neki első feleségétől és adják ki Bogdanov édesanyjának, néhai dr. Bogdanov Jóca államtanácsos özvegyének, aki majd a gyermekét felneveli. Indokolásul azt hozta fel, hogy a gyermek mostohaapja tüdőbeteg és hogy a gyermek az anyjánál nem kap nemzeti szellemi nevelést.

A kérést az árvaszék elutasította, de felelőbizottság folytán a megyei közigazgatási bizottsághoz került, amely helyet adott Bogdanov kérelmének. Újabb felelőbizottság folytán a helyi ügyintéző került az ügy döntése, aki jogerősen az államtanácsos özvegyének ítélte oda a gyermeket nevelésre. A végzés most érkezett meg a városi tanáchoz, mely szerint a gyermeket el kell venni az anyjától és nagyanyjának kell átadni.

A rendelet végrehajtásával a tanács a rendőrséget bízta meg. A rendőrség azonnal el is ment az anyához, hogy tőle a gyermeket elvegyék, azonban a gyermeket nem találták meg. Kiderült, hogy az anya gyermekét elrejtette, hogy el ne vehessék tőle. A rendőrség most nem képes a miniszteri rendeletet

végrehajtani, de széleskörű nyomozást indított a gyermek felkutatására.

A beeskereki közönség nagy izgalommal várja az eset további fejleményeit mert a szembenálló és gyermekért versengő szülők előkelő családokhoz tartoznak és kiterjedt és tekintélyes rokonságuk van Beeskereken.

Csang-Cso-Lin Kina császáriává akarja koronáztatni magát

Egybehangzó lapjelentések az északi hadsereg vezérének terveiről

Berlinből jelentik: A Berliner Tagblatt jelenti Londonból, hogy pekingi hírek szerint

Csang Cso Lin tábornok Kina császárává akarja koronáztatni magát.

Az Evening News jelentést kapott Hankauból, amely ezt a hírt megerősíti.

Szucsau világhírű selyemgyárai

Csang Cso Lin utasítására már dolgoznak a koronázáshoz szükséges díszruhákhoz való selymek előállításán, amiből arra következtetnek, hogy

az északi csapatok vezére hamarosan végre akarja hajtani tervét,

ha csak ebben meg nem akadályozzuk, ami valószínűnek látszik.

„Nősüljön meg jegyző ur“

A falu nem szereti a nőtlen notáriust

Beeskerekről jelentik: Mulatságos jegyzőválasztás volt Klarija bánati községben. Az új képviselőtestület már az az első ülésén, amikor az esküt letették, kimondta, hogy nem szándékozik pályázatot kiírni a jegyzői állásra, vagyis Dobra Péra jegyzőt akarják megtartani végleges jegyzőnek, azonban a képviselőtestület második ülésén újra szóba került a jegyzőválasztás ügye. A községi bíró ugyanis szólásra emelkedett és a fiatal, még nőtlen jegyzőhöz fordítva nagy meglepetésre a következőket mondta:

— Mi megvitattuk magunk között a jegyzőkérdést és abban állapodtunk meg, hogy a jegyző urat szívesen megtartjuk, de csak egy feltétel alatt: tessék meg-nősülni jegyző ur.

A képviselőtestület élénken helyeselt. Dobra Péra jegyző pedig meglepetten

kérdezte:

— De miért?

— Mert így kívánja a község érdeke.

— Mi érdeke van a községnek abban, hogy én nő vagyok, vagy nőtlen?

— Az nagyon egyszerű — felelte a bíró. — Ha a jegyző ur nőtlen, akkor házon kívül tölti az éjszakákat, mulat, vagy menyecskék után szaladgál, reggel pedig álmosan jön be az irodába és nem tud dolgozni. Mit ha nő, akkor otthon alszik, pihenten jön be reggel, elvégzi a község ügyeit és a menyecskéink is békességben maradnak.

A jegyző belátta az érvelés helyességét, ígéretet tett, hogy rövidesen megnősül, csak annyi időt kért, amíg feleséget talál magának. Így aztán a képviselőtestület egyhangúlag kimondta, hogy Dobra Pérárt megtartsa jegyzői állásban.

Erőszak ellen tiltakozni nem hatóság ellen izgatás

Nyugdíjazták és v' d alá helyezték a belimonasziri állomásfőnököt, aki tiltakozott a vasúti komeszár és a rendőrök tulk pása ellen

Szomborból jelentik: A szombori bűnelhárítóbizottság dr. Masirevic-tanácsa csütörtökön tárgyalta Zsagar József nyugalmazott belimonasziri vasúti állomásfőnök büntügyét, akit az ügyészség állam és hatósági személyek elleni izgatással vádolt.

Még 1924 május 24-én történt, hogy a Belimonasziri vasúti állomás, mely egyúttal a Dombóvár-Pécs-Susak vonalon a jugoszláv határállomás, a vasúti komeszár egy neki gyanúsnak látszó egyént letartóztatott és bevittette az őrszobába, ahol a rendőrök a szerencsétlen embert súlyosan megverték. Az állomásen összegyűlt ifjakok figyelmesek lettek az őrszobából kihallatszó retteretes segélykiáltásokra, de meghallotta a segélykiáltásokat Zsagar József állomásfőnök is, aki a komeszárnál tiltakozott a rendőrök brutalitás ellen és kijelentette, hogy az gázság és bűn, amit a rendőrök tesznek.

A vádlott, aki volt dobrovoljac és tartalékos tiszt, a tárgyaláson kijelentette, hogy a komeszár elleni föllépése miatt nyugdíjazták. A kihallgatott tanúk egyértelműen azt vallották, hogy a komeszár és rendőrei súlyosan megverték az ártatlan utast és az állomásfőnök csak emberséges érzésének adott kifejezést, amikor tiltakozott a komeszár eljárása ellen.

Dr. Konyovics József ügyvéd a szom-

bori dobrovoljacok és tartalékos tisztok elnöke magyarázatot v' d alá kért, kijelentette, hogy nem Zsagarnak, hanem a komeszárnak és a rendőröknek kellene a vádlottak példán ülni, mert brutális eljárásuk ártott az állam tekintélyének.

A bíróság Zsagar Józsefet felmentette a vád alól és egyben kimondta, hogy a főtárgyalási jegyzőkönyvet átadja a királyi ügyészséghez azzal, hogy ezek alapján a komeszár és a többi határrendőrségi alkalmazottak ellen hivatalos hatálommal való visszaélés miatt indítson eljárást.

Az ítéletben egy a vád, mint dr. Konyovics József védő megjárogott.

Dr. Konyovics a tartalékos tisztok országos elnökével még ma Beeskerebe utazik, ahol a vasúti ügyintézőkkel tárgyalni fogja az ártatlanul nyugdíjazott vasúti főnök reaktiválását.

Moravetz Album 1928.

43 szanzációs zeneművet tartalmaz. Az év legrszebb kottagyűjteménye. Nem hiányozhat egyetlen zongoráról sem! 65 díszért mind-nétt kapható!

11640

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Szombaton, november 26-ikán ünnepi előadás: *Pick Dama*, opera 7 képpben. (A beogradí operavendéglátéka.)

Jegyeladás: szerda, november 23, délután 10 órától.

— **Príbicevics Szvetozár** Noviszadon. Noviszadról jelentik: Príbicevics Szvetozár pénteken délután néhány képviselő kíséretében Noviszadra érkezik és este nyolc órakor a Szlobodában a Jugoszlávia megalakításának kilencedik évfordulója alkalmából, tartandó gyűlésen nagyobb beszédet mond. A gyűlés után a Szlobodában társasvárosra lesz. A gyűlés iránt az egész városban nagy az érdeklődés.

— **A szombori polgármester** Beogradban. Beogradból jelentik: Dr. Makszimovics István szombori polgármester két napig Beogradban tartózkodott és Szombor város agrárügyeiben intervenciót a kormány tagjainál. A polgármester intervenciója eredménnyel járt. Dr. Makszimovics István csütörtökön este visszatért Szomborba.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Változóan felhős, túlyomóan száraz idő várható, gyenge éjjeli fagygal.

— **Achmed Zogu Albánia királyává akarja kiáltatni magát?** Párisból jelentik: A Petit Parisien athéni jelentése szerint az a hír terjedt el, hogy Achmed Zogu még Mussolini támogatásával november 28-ikán Albánia királyává kiáltatja ki magát.

— **Venizelosz Athénbe érkezett.** Athénből jelentik: Venizelosz volt miniszterelnök Kréta-szigetéről Athénbe érkezett, de nem marad a fővárosban, hanem külföldre készül. A royalista sajtó azzal gyanúsítja meg az agg államférfiút, hogy a görög köztársaság elnöke akar lenni és élesen támadja a királyi tábor hat volt miniszterének kivégzése miatt. Venizelosz fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette előttük, hogy eszeáiban nincs a köztársasági elnökségre pályázni.

— **Olaszellenes tüntetések Ciprus szigetén.** Londonból jelentik: Rodos sziget olasz kormányzójának Ciprus szigetén az angol kormányzónál tett mult heti látogatása a ciprusi görög lakosság részéről súlyos olaszellenes tüntetésekre vezetett. A ciprusi parlament tagjai, a városok polgármesterei, a papság és az előkelőségek azzal az indokollással utasították vissza az angol kormányzó meghívását, hogy nem vehetnek részt a rodosi olasz kormányzó fogadtatásán, mert Olaszország az uralma alatt álló szigetekben állandóan üldözi a görög lakosságot. A szigeten a hangulat olyan ellenes volt az olasz kormányzóval szemben, hogy az nem mutatkozott egyetlen alkalommal sem a nyilvánosság előtt.

— **Megnyílt a szuboticei festőműve-rzek képkiallítása.** A szuboticei Beograd-szálló emeleti színházi termében csütörtökön délután hat órakor nyitotta meg dr. Sztápiés Károly polgármester a szuboticei festőművészecsoport képkiallítását. A szűkebbkörű vermisszáztávotával is nagy számban keresték fel a kiállítást az érdeklődők és az erkölcsi siker mellett már az első órában — ami Szuboticeán eddig nem igen történt meg — anyagi siker is mutatkozott. Rajkovic Száva, Balázs G. Árpád, F. Geréb Klára, Lenkei Jenő és Oláh Sándor műveinek ez a kiállítása a Jován cár-ünnepégek után is, december 5-ig nyitva lesz. A kiállítás méltatására még visszatérünk.

— **Bécsben ül össze a Duna-bizottság.** Bécsből jelentik: November 29-től december 4-ig Bécsben ülésezik a nemzetközi Duna-bizottság, amelynek öt évig Pozsony volt a székhelye. A mostani ülésen a román delegátus fog elnökölni, a következő ciklusban pedig a jugoszláv delegátusra száll át az elnöki tisztség. Bécs város a bizottság ülésezése alkalmával több hivatalos ünnepséget rendez.

— A szubotcai Iparos-betegsegélyző egyesület vidám estje a Népkörben. A szubotcai önálló iparosok betegsegélyző egyesülete november 26-ikán szombaton este nyolc órakor saját szanatórium-alapja javára a Népkörben táncos egybekötött vidám estét rendez, amelynek műsorán, tánc- és énekszámok, valamint mulatságos egyfelvonások szerepelnek a legjobb szubotcai műkedvelők közreműködésével. Jegyek elővételben a Krécsi-féle könyvkereskedésben, Lejkó Béla üzletében és az egyesület irodájában kaphatók.

— Általános politikai amnesztiát követelnek Franciaországban. Párisból jelentik: A kamara jogügyi bizottsága meglepetésszerűen elhatározta, hogy követelni fogja a kormánytól az általános politikai amnesztiát. Puccsszerűen történt a szavazás, mikor a bizottság ülésén a szocialista tagokon kívül alig volt más. A határozat kimondása után Barthou igazságügyminiszter tiltakozása ellenére megbízták Uhry szocialista képviselőt, hogy legkésőbb tizennégy nap alatt dolgozzon ki törvényjavaslatot a politikai amnesztiáról. Csütörtökön a kormány hivatalos közlést adott ki, amely úgy szól, hogy az amnesztiahatározat nem lehet kötelező a kormányra nézve, mert a bizottság tagjainak a fele sem volt jelen és ha a plénumban a jogügyi bizottság javaslata tárgyalás alá kerül, Barthou igazságügyminiszter a kormány nevében bizalmi szavazatot fog követelni. Azzal végződik a hivatalos közlemény, hogy a bizottság ezzel a tervszerűen készült és meglepetésszerűen végrehajtott szavazással csak a kommunisták mal-mára hajtja a vizet.

Megnyilt!
uj kölesönkönyvtár
és antiquarium magyar, szerb, német és francia könyvekkel.
SUBOTICA, Pašćeva ulica 7
11781

— Sztrájkba léptek a ljubljanoi egyetem hallgatói. Ljubljánból jelentik: A ljubljanoi egyetem hallgatói szerdán este az egyetemen igen viharos lefolyású gyűlést tartottak, melyen éles hangon állástfoglalnak a ljubljanoi egyetem orvosi és technikai fakultásának tervezett megszüntetése ellen. A diákok háromnapos tiltakozó sztrájkot proklamáltak. A gyűlés után uccai tüntetések voltak, amelyek a késő esti órákig tartottak. Csütörtök délelőtt az »Union« szállóban a polgárság tiltakozógyűlést tartott, amelyen a szónok a szlovén kultúra elleni merényletnek minősítette a közoktatásügyi miniszter tervét. Éleshangoz határozatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy a kormány hagyja meg az egyetem összes fakultását. — Zagrebi jelentés szerint Heinzl Vicskeszláv polgármester vezetésével csütörtök este harminctagú küldöttség utazott Beogradba, hogy a kormánytól tiltakozzon a zagrebi egyetem egyes fakultásainak tervezett megszüntetése ellen. A küldöttség, amelyben részt vesznek a városi tanács, a Tudományos Akadémia, a főiskolai tanárok egyesületének, a Horvát Matricának és a diákságnak képviselői audienciát kérni a királytól ebben az ügyben.

— Uj közművelődési előadó. Noviszadról jelentik: A király Petrovics Jován szkopljai inspektort a szarbovi főispáni hivatalhoz közművelődési előadónak nevezte ki.

— Nahum Szokolov Szubotcára jön. Zagrebból jelentik: Nahum Szokolov, a cionista világszervezet végrehajtótestületének elnöke, a cionizmus egyik legmarkánsabb képviselője, bejelentette, hogy részt vesz a jugoszláv cionisták országos kongresszusán, amely december 4-ikén lesz Szubotcán. Szokolov jelenleg Olaszországban van hivatalos kiküldetésben. Az olasz király másfélórás kihallgatáson fogadta Szokolovot, aki a palesztinai zsidó munka eredményeiről informálta Viktor Emmánuel királyt.

Ketten beszélnek

Miss Ruth Eldert, az óceánrepülő orvosnőt, pilótakísérőjével együtt — havi tízezer dolláros honoráriummal — leszerződtek egy newyorki színházhoz. Két fogorvoskísaszonny tárgyalja az esetet.

— De ha mondom! Itt gürcölt heil husz dollárért és oly ügyetlen volt, hogy a mester mindig gyötörte: »na, magá se viszi sokra, kedvesem.« Mikor férjhez ment, az egész szakma röhögött. Elvett magának egy szürke fiatalembert, aki szegény, mint a templom egere és ölhetetlen, akár egy futballista.

— Szép?
— Csunya. Az újságok fotográfiáin persze idealizálták, egy női learust csináltak belőle és angyalszárnyakat ragasztottak a hóna alá...

— Bátor nő lehetett, mégis neki-vágott...

— Bátor? Egy közönséges zápfog-huzásnál rögtön elájult. Sohasem lesz belőle pilóta, ha egy vasárnap délután nem mutatom be neki a völegényemet...

— Melyiket?
— Róbertet, a repülőtestet.
— ?

— Elrabolta tőlem. Róbertnek mindig gyengéje volt a fogászat, de álmonban se gondoltam volna, hogy pont Elder... kérlek ez a liba... és különben is egy férjes asszony...

— Hallatlan!
— Szóval egy este azzal csalta fel a lakására, hogy rosszak a fogai...
— Róbert?
— Dehogyan! Az a bestia Róbertet! Ilyen átlátszó ürüggyel. Képzeld, hisz egész Newyork tudja róla, hogy fogalma sincs a fogtechnikáról... Szóval Róbert, akinek rém olvasak a fogai, lépre ment... a többi már sejt-heted... Róbert elbukt... Ruth...

— No de mégis, hogy tért át az aviatikára?
— A völegényem elvitte sétarepülésre... akkoriban sokat írtak az újságok Lindberghről... Ruth beugrat-ta azt a szegény fiút... először úgy akarta, hogy egyedül menjen át Európába és retur, aztán a pénzen majd megosztottnak... de a völegényem is ravasz fickó: »vagy együtt érkezzünk át, vagy együtt polyogunk a tengerbe« mondta neki és az a bestia... a jutalomdíj romjában... a többi ugyis tudod... Páris megörült érte... most a Theater Varietyben lép fel... apropó... eljössz estére?

— Igen, már van is jegyem. Elővételben vettem a múlt héten... majd agyonnyomtak a pénztár előtt...
— Intencem... ha akkor én megyek sétarepülésre... ma...
— Te lépsz fel tízezer dollárért a Varietyben!
— Nem. (Lemondóan.) Mert én sohasem mertem volna árepedni az óceánon...

(Széltől elszórtulni kezd egy arany műlozort, amely vígyorog a kezét között.)

— Egy ungvári bank vezérigazgatójának a leánya bosszúból megszüűt a szülőrel. Ruzinszko fővárosának közönségét egy érdekes szöktetési eset tartja izgalomban. Egy ungvári bank vezérigazgatójának a leánya, a tizenhat éves Árvácska Drezdában megismerkedett egy fiatal mérnökkel, aki feleségül akarta venni a leányt. Az apa azonban hallani sem akart a házasságról, felült a vonatra és Árvácskát hazahozta az ungvári leányszobába. A kislány erre elhatározta, hogy bosszút áll a »köszívű« apán. A vezérigazgató ur nemrég új soffírt alkalmazott. A kislánynak megtetszett a szöke fiatalember és a gyakori autótúrának az lett a végük, hogy egy délelőtt az elegáns hatüléses Fiat-kocsit nem tért vissza sétautjáról. Árvácska eltűnt s vele egy-

idejűleg nyoma veszett a sofförnek is. És mert pénz nélkül nincs szerelem, vellik együtt eltűnt az apa lakásáról tizenöt ezer korona is. A ruháit és fehérneműit Árvácska már előre elküldötte a lovag szüleikhez, egy csehországi faluba. A kétségbeesett apa a hatóságokhoz fordult és a nyomozás megállapította, hogy a fiatalok a sofför falujában már egybe is keltek. A romantikus történet minden részlete nyilvánosságra került és a befejezett tényekkel szemben az apának nem maradt más hátra, mint levélben utolagosan gratulálni a fiatal párnak. A feljelentést a hatóságoknál visszavonta és most kénytelen lesz bedugni a vejét valamelyik vállalatához — persze nem soffőri — hanem igazgatói állásba.

— Egy örült közkatona háromszor rálőtt az alhadnagyára. Budapestről jelentik: A Lehel-úti utászlaktanya udvarán borzalmas dráma játszódott le pénteken reggel. Sáfári Sándor közkatona a laktanya egyik harmademeleti ablakából szolgálati fegyverével háromszor rálőtt az udvaron álló Németh Lajos alhadnagra. Amikor látta, hogy a golyók célt tévesztenek, szájaiba vette a puskacsövet és a negyedik golyóval megölte magát. Azonnal kiszendvedt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen katona elmezavarában követte el tettét.

— Elített fetségsértő. Noviszadról jelentik: A törvényszék három évi és két-hónapi börtönrre ítélte Grujics Ilija földművest, aki 1924-ben királysértést követett el. Grujicsot letartóztatták.

— Gyógyíthatatlan betegség miatt agyonlőtte magát egy határőr. Szomborból jelentik: Beesir Skorup huszonöt éves banjalukai illetőségű bajmoki határőr a bajmoki határban, ahol szolgálatot teljesített, szolgálati fegyverével fölbélte magát és azonnal meghalt. A hátrahagyott irataiból a csendőrség megállapította, hogy tettének oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

— Uj hetilap Noviszadon. Noviszadról jelentik: Mátics Vojislav a »Vreme« és Gyogyevics Dimitrije a »Politika« noviszadi tudóstíróinak szerkesztésében decemberben »Savremena Vojvodina« cím alatt politikai gazdasági és kulturális kérdésekkel foglalkozó heti lap indul meg Noviszadon.

— Nemzetközi szélhámost fogtak el Szkopljében. Szkopljéből jelentik: A szkopljai rendőrség elfogott egy Teodor Vilhelm nevű veszedelmes nemzetközi szélhámost, aki az utóbbi időben szarajevói cipőgyárosnak mondta magát, sok csalást követett el Szerbiában. A szélhámosnál ötven fajta névjegyet találtak, melyeken egyetemi tanártól kezdve egész kiskereskedőig minden rang szerepel.

— Aljehin az ötödik győzelmet aratja a világbajnoki meccsen. Buenos Airesből jelentik: Aljehin máhgyőzelmet aratott Capablanca fölött. A 32-ik játszmat 63 lépés után megnyerte és ezzel 5 nyert partija van a Capablaca 3 nyert egységével szemben, míg 24 parti eldöntetlenül végződött. A megállapított feltételek szerint a világbajnokságot tiz érvényes játszma dönti el. Aki tiz közül többet nyer az a világbajnok. A világbajnoksághoz ilyenformán hat győztes parti szükséges és így Aljehinnek már csak egy játszmat kell nyernie, hogy elhódítsa a világbajnokságot a kubai világmestertől.

— Elhajították a birkanyáját. Sztari-beesejéről jelentik: Szabó Istvánt sztari-beeseji külvárosi gazdálkodó juhásza a gazda tanyáján levő negyvenöt darab-ból álló birkanyáját a minap behajtotta a városba. Hajnali három órakor érkezett meg Beesére és mialatt bement az udvarra, hogy a gazdát megérkezéséről értesítse, ismeretlen tettes elhajította a birkanyáját. Amikor észrevették a birkák eltűnését, felkutatták az egész környéket, azonban a birkákat nem sikerült megtalálni, mire a gazda jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Öngyilkossági mánia egy családban. Osziyekről jelentik: A zagrebi »Zsidov« című lap Vania József nevű kiadóhivatali tisztviselőjének holttestét, aki — mint a Bácsmegeyi Napló jelentette — öngyilkosságot követett el, családja Osziyekre hozatta és ott temeti el. Érdekes, hogy a Vania családban valóságos öngyilkossági mánia észlelhető. A család egyik tizenöt éves leánya négy évvel ezelőtt Zagrebben a Szávába ugrott egy pár selyemharisnya miatt. az egyik fiu három év előtt Vukovaron a Dunába ugrott reménytelen szerelem miatt, Viktor a harmadik fiu, nemrégén Osziyeken egy átlumpolt éjszaka után félig mámoros állapotban az osziyeki hidról a Drávába ugrott s az öngyilkossági mánia mostani negyedik áldozata Vania József. A családból még csak két leány maradt életben. Érdekes, hogy az egyik leány miatt egy fiatalember követett el régebben öngyilkosságot, mert szerelmét a leány nem viszonozta.

Ne kinozza gyermekeit
a közönséges, nyulós csukamájolajjal 11720
hanem adja nekik a kellemes ízű és illatu JEMALT-ot. A gyerekek nyalánkságzámba veszik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

— December végén tárgyalják a sztari-beeseji gyilkosság ügyét. Noviszadról jelentik: Dr. Belajdzsics Vladimir a noviszadi törvényszék elnöke december 30. és 31-ikére tűzte ki a sztari-beeseji Szabó-gyilkosság főtárgyalását. A tárgyalást a törvényszék elnöke vezeti.

— Csendőrök zavartak szét Beogradban a Franciaország mellett tüntető egyetemi hallgatókat. Beogradból jelentik: Az egyetemi ifjuság szerdán este ünnepi ülést tartott, melyen több ifjusági szónok a jugoszláv-francia barátsági szerződést méltatta. Az ünnepség után a fellekesült tömeg az uccán tolytatja a tüntetést, amikor minden oldalról szuronyos csendőrök vették körül a tömeget. Egy csoport diák és a csendőrök között összetűzésre került a sor és a dulakodásban egy fiatalember megsebesült. A tüntető diákoknak mégis sikerült a francia követség elé jutni és ott elénekelték a »Marseillet«. A diákok tüntetését azért akadályozta meg a csendőrség, mert attól tartottak, hogy a diákok Olaszország ellen is manifesztálnak, amit a hatóság mindenáron el akart kerülni.

A szubotcai Népkör mély fájdalommal jelenti, hogy alapítója és diszelnöke
D. Pieszkovics Lukács
e hó 22-ik napján, élte 56. évében váratlanul elhunyt.
Gyérül veled is a régi gárda oszlopsora, amelynek értékeit csak akkor fogjuk felérni, mikor már kifogyunk belőlük.
Nagy szíved még alig hült ki, már is látjuk, érezzük hiányodat, mert a nép embere voltál, amelynek érdekeit egy emberöltőn át szolgáltad hűségesen és önzetlenül.
Nem voltál a mi fajtánk, de a lelked a miénk volt, mert izzig-évig áthatott a magyarság és a magyar kultúra lelkes szeretete is Köszönjük Neked, hogy ilyen voltál.
Rövidre szabott földi életedben mindig jelentékeny tényezője voltál közéletünknek, mint a polgári erények és tisztesség mintaképe — hozzáférhetetlen becsületességed zajtalanul nemes egyszerűséged és hozzánk való ragaszkodásodért.
Egy nemes élet példaadását hagytaad reánk örökül s ezzel beirtad nevedet a szubotcai magyarság lelkebe.
Szubotica, 1927 november 23.
Emléked a magyarság ezrei áldái!

280 heiyett 100 din. 140 cm. széles gyapjuszövet női kabátra Székelyné!

— A szerdai orkán pusztításai Noviszad környékén. Noviszadról jelentik: A Noviszad—sztaribecseji vonalon Brankovo és Nádálja között a szerdai orkán három kettős távirda és távbeszélő oszlopot ledöntött, melyek ráestek az épp arra haladó személyvonat mozdonyára. A vasuti szerelvényben megakadt drótok további huszonhat kettős oszlopot rántott magával, anélkül, hogy a vasuti szerelvénynek a bezuzott ablakokon kívül más baja esett volna. A távirda- és távbeszélővonal ellenben elpusztult és annak helyreállítása három napig fog tartani, amely idő alatt ezen a vonalon a távirda és távbeszélő szolgálat szünetel.

— November 28-ikán Noviszadon üszül az evangélikus zsinat. Noviszadról jelentik: Az evangélikus zsinat utolsó ülészaka november 28-ikán nyílik meg Noviszadon, amelyen többek között az új alkotmány kerül tárgyalásra.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
 bélyegkereskedés Subotica Cirila Metoda trg 53
 (Teréz templommal szembeni sorban).
 Nagy választék külföldi bélyegeken. Legújabb kiadású albumok minden nagyságban és katalógusok raktáron. 1417

— A noviszadi semmitőszék tárgyalása. Noviszadról jelentik: Pobjanovics Alajos, szuboticei ügyvédi írnok. 1923 február tizenegyedikén meg akarta vesztegetni Rakics József, szuboticei járásbírósi hivatalnokot, hogy az egy okiraton megváltoztassa annak keltét. A szuboticei törvényszék nyolc napig fogházra és száz dinár pénzbírságra ítélte. A noviszadi felelőbírói bíróság megváltoztatta az ítéletet és százhatvan dinár fő és száz dinár mellékbüntetésre ítélte. A semmitőszék elutasította a beadott semmiségi panaszt. — Zsivkov Cveta, sztaribecseji rendőr 1922 december huszonkilencedikén a noviszadi ügyészségi fogházba szállított be egy letartóztatottat, aki utközben megszökött. A noviszadi törvényszék 1925 július másodikán két havi fogházra ítélte a gondatlan rendőrt. A felelőbírói bíróság és a semmitőszék helybenhagyta az ítéletet. — A pancsevői törvényszék hatszáz dinár pénzbírságra ítélte Mitar János orecsai román lelkészt, mert egy pancsevői román lapban Mihailovics-Lázáról sértő cikket írt. A felelőbírói bíróság és szerdán a semmitőszék helybenhagyta az ítéletet. — Schachter Zsuzsanna, dubováci asszonyt a törvényszék múlt évi május tizenhetedikén királysértésért három évi fogházra ítélte. A felelőbírói bíróság jóváhagyta az ítéletet, a semmitőszék elvetette a semmiségi panaszt. — Beck Károly bresztováci lakost a noviszadi törvényszék, a felelőbírói bíróság és szerdán a semmitőszék is felmentette a királysértés vádjáról. — A pancsevői törvényszék testvérgyilkosságért tíz évi fogházra ítélte Bayer György uzdini jómódú gazdálkodót, mert a szokásban levő Puj Szávával, múlt évi március huszonkettedikén Uzidinban baltával agyonverte testvérbarátját Pált. A felelőbírói bíróság és a semmitőszék helybenhagyta az ítéletet.

Kozmetikai intézet
 állandó orvosi vezetés és felügyelet alatt
 Subotica, Ciril-Metod trg
 5
 Vilány- és fénykezelés ** Bőr- és szépségápolás

— Új ügyvéd. Pakaški Bránko e hó 23-ikán sikerrel letette az ügyvédi vizsgát a noviszadi ügyvédi vizsgáló bizottság előtt.

— A szuboticei Francia Klub teadélutánja. A szuboticei Francia Klub vasárnap, e hó 27-ikén tartja teadélutánját öt órai kezdettel. A zenét Pátkai Sándor zenekara szolgáltatja.

— A kulai Iparos Dalárda műsoros estje. Kuláról jelentik: A kulai Iparos Dalárda november 26-ikán, szombat este a Vojvodina-szálló színháztermében táncal egybekötött műsoros estét rendez, amelynek műsorán Földessy József felolvassa novelláit és egy egyfelvonásosát is előadják.

Lepadat és Jovanovics szuboticei főelárusítóknál vásárolt sorsjegyek közül a november 23-ki húzáson a következő számok nyertek:

4000 dinárt nyertek: 38571 42185.
 2000 dinárt nyertek: 7701 13013 15505 35 32285 46925 56993 67627 71255 85 86159 116918 120818 49 122956.

500 dinárt nyertek: 4668 83 10514 13063 15245 61 92 22806 24413 14 24771 94 96 28380 28704 61 64 98 31003 17 33786 90 35013 69 95 35104 36113 37334 39 37439 43 8573 39602 94 40380 42007 89 42412 45510 24 40 69 46578 93 97 86 46984 47737 48276 49231 71 51508 12 26 53525 26 54 58536 59 83 58804 70 97 60030 93 62978 86 67209 67952 59 95 68125 61 69435 85 71234 53 72952 57 73305 24 51 75403 80730 81056 88 83159 90 83793 84801 31 32 85340 45 50 86143 67 86802 17 57 87202 33 90134 57 63 91129 79 91869 70 98129 32 94 98711 44 97 99102 105321 43 62 400 108012 87 108666 82 111009 111425 56 113192 113192 113975 115059 116908 21 68 69 98 117124 34 118752 120822 121114 21 30 77 87 121724 70 71 79 122018 44 122972 123202 76 124374 124635 41 72. A húzások december 7-ig tartanak. Csere pótsorsjegyeket azonnali rendelésre vidékre is küldünk.

Mielőtt beszerezne butorkészletet, tekintse meg Szentí és Virág cég Bene Sudarević ul. 54—56. szám alatti butorkészletét. Szolid árak! Kedvező feltételek!

— Felakasztotta magát egy inas. Petrovoscélóról jelentik: Kiss Lajos tizenkét éves cipésztanonc felakasztotta magát. A fiú már régebbi idő óta buskomor volt betegsége miatt. Nyomorék volt a kezére és a lábára. Mire tettét észrevették már meghalt.

Kereskedők és viszontelárusítók karácsonyfadiszt gyári áron kaphatnak a Steiner cukrászdában
 Subotica, telefon 206. 10322

— Az Orient-expressz Szvetozár-Mileticsen halálra gázolt egy napszámost. Szomborból jelentik: Szerdán délután öt órakor a Szuboticáról Szombor felé haladó Orient-expressz Szvetozár Miletics állomáson elütötte Vujevics Benó hatvannyolc éves napszámost, aki szörnyet halt. A csendőrség megállapította, hogy Vujevics ittas állapotban, a szolgálattevő figyelmeztetése ellenére akkor haladt át a sínpáron, amikor a vonat az állomáson keresztül futott. A szerencsétlen embert a mozdony a töltésről oly erővel lökte le, hogy koponyaalapú törés következtében pár perc múlva meghalt.

Asszonyom! Hiába kísérletezik, csakhamar meg fog győződni, hogy szépséghibáitól csak Roth Olga speciális kozmetikai intézete (Szubotica, Kralj Aleksandrova ulica 4. sz., Rosszija Foncitera palota, félemelet) tudja végleg felbősséggel megszabadítani. Szépségápoló szereit kiváló hatásuk és vidéken is közismertek. Postai szétküldés. Kaphatók szeplo- és arcfehérítő-krémek, szappanok és gyógyipuderek, hámlasztók, Orado arcpakolás. Hajszálak végleges eltávolítása, Tanítványok felvételnek.

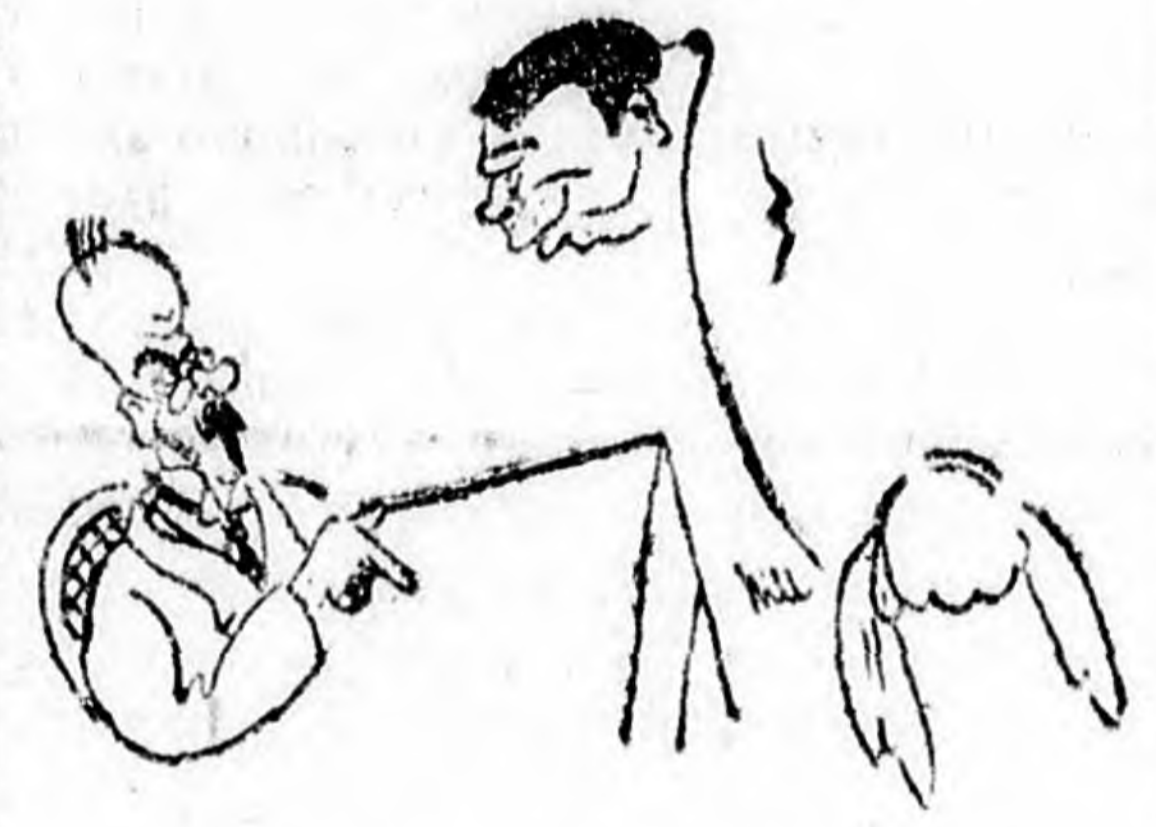
— A fenyegetés még nem gyújtogatás. Gyújtogatás vádjával terheltén állott csütörtökön a szuboticei törvényszékben Ördög Antal maratonosi földműves Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa előtt. A vád szerint Ördög 1926. év március 22-ikén éjjel 11 órakor felgyújtotta Fogas László maratonosi gazdalkodó istállóját, amelyben birkák, baromfiak és nagymennyiségű szalma hétezer dinárt meghaladó összegben elégett. A vádlott a tárgyaláson kijelentette, hogy ő nem gyújtogató. Elmondotta, hogy akkor nap, amikor a tűz volt, a legelőről a leánya behajtotta a birkákat és a nyáiban két idegen bányász volt. Minthogy ezek Fogas birkái voltak, leányával átűzött Fogashoz, hogy vigyék haza a sivatkozó birkákat. Este felé Fogas családja

és maga Fogas is ajóttek Ördöghöz, ahol tíz óráig időztek. Negyed tizenegy óra volt, mikor elmentek és akkor lefékűdt aludni. Egy órával később, negyedtizenkettőkor felkeltették álmából azzal, hogy tűz van. Gyorsan felkelt, látta, hogy Fogaséknál tűz van, átsietett és ő is segítette a tüzet oltani. A vádlott után Fogas László sértettet hallgatta ki a bíróság. Arra a kérdésre, hogy ki okozhatta a tüzet, a tanu azt mondotta: Ördög Antalra van a gyanu. Az elnök kérdésére, hogy mire alapítja a gyanuját, a tanu azt felelte, hogy kilenc év óta haragban vannak és a vádlott többször megfenyegette, többek közt azzal is, hogy bennégeti a házban. A vádlott tagadja, hogy ő megfenyegette volna. A bíróság még Kövacs Károly béréslegényt hallgatta ki, amivel a bizonyítási eljárás véget is ért. A perbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta az ítéletet, mely szerint a vádlottat felmentette, miután bűnössége mellett semmiféle bizonyíték nem merült fel.

— A szuboticei zsidó nőegylet csokoládé-délutánja. A szuboticei zsidó nőegylet december 11-ikén, vasárnap „Mult és Jelen” címmel csokoládé-délután rendezésével programmal. A jó-tökonycélu műsoros délután iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Gyomor- és hasbántalmak, izgékony-ság, migrén, kimerültség, szédülés, sziv-szorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség már nagyon is kétségbeejtő esetekben megszüntek azáltal, hogy a beteg napon-kint reggel éhgyomorrra megivott egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Orvostanárook dicsérik azon értékes szolgálatokat, melyeket a »Ferenc József« viz járványok idején is, mint biztos és enyhe hashajtó teljesít. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

— Főnök ur arra kérném, hogy ezennel ne hetenként, hanem havonként adják ki a fizetésem

— Ugyan miért?
 — Mert a feleségemmel mindig csak a fizetési napon találkozom.

*
 A bucsubanketten a színész tősztol:
 — ... és sohasem fogom elfelejteni mennyivel tartozom nektek.
 Viharos közbeköltások: Nyugodt lehetsz, mi sem!

*
 — Miért bomlott fel az eljegyzésed ezzel a csinos nőcskével?
 — Mert egy csókot loptam.

— Azért nem szokás megharagudni — Igen, de mástól loptam.

*
 Rebenwurz, aki habban spekulált, egészen tönkrement. Ezer dinárra volt szükség, különben ellicítálták volna az utolsó párnáját is. Nagy szorultságában, Magenduffhoz, az ágenshez fordult, aki nagyon okos ember hírében állott. Magenduff végighallgatta a sopánkodást, azután gavallérosan így szólt:

— Pénzt, barátom, azt én nem adok mert magamnak sincs, hanem elmegyek veled a Rothschildhoz, akivel látásból nagyon jó ismeretségben vagyok, annak panaszold el a bajt, annak van pénze, az adhat.

Ugyis lett. A két atyafi bekapogtatott Rothschildhoz és Rebenwurz úgy könyörgött, úgy sopánkodott, hogy a báró végre is megunt hallgatni, kivett egy

ezrest és odaadta neki. Rebenwurz amint a pénz a kezében volt, boldogan csörtetett az ajtó felé. Magenduff azonban ottmaradt állva a báró asztala mellett. Rothschild türelmetlenül szól rá:
 — Hát maga mit vár még itt?
 Az ügynök vállaltvont és a távozó után mutalva felelt:
 — Vi hájszt, mit várok? Hiszen — én hoztam!

TÓZSDE

Zürich, nov. 24. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.385, London 25.28 és ötnyolcad, Brüsszel 72.375, Milánó 28.235, Amsterdam 209.40, Berlin 123.825, Bécs 73.075, Szófia 3.745, Prága 15.37, Varsó 58.15, Budapest 90.775, Bukarest 3.20.

Szombori terménytőzsde, nov. 24. Buza bácskai vasut 292.50—297.50, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 285—290, zab bácskai vasut 222.50—227.50, árpa takarmányi 61—62 kilós 215—220, árpa 63—64 kilós 225—230, árpa tavaszi 250—255, ótengeri szerémi vasut 212—215, új tengeri bácskai vasut 195—200, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 325—330, fehér válogatott 360—365, lisztek: 0gg 410—430, 0g 410—430, kettes 390—410, ötös 360—380, hatos 310—330, hetes 250—260, nyolcas 190—200, finom korpa 177.50—182.50. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 24. Buza bácskai 78—79 kilós 2 százalékos 295—297.50, bánáti 78—79 kilós 2 százalékos 290—292.50, rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 280—290, árpa bácskai 65—66 kilós 245—250, zab bácskai 225—230, kukorica bácskai régi 220, bácskai új gar. minőség 197.50—200, bánáti régi 215—217.50, lisztek: 0gg és 0g bácskai 417.50—425, kettes 397.50—405, ötös 377.50—380, hatos 317.50—325, hat és feles 287.50, hetes 257.50—265, nyolcas 197.50—205, korpa jutazsákokban 175—177.50, bab fehér új 2—3 százalékos 360—370. Irányzat: szilárd. Forgalom: 29 vagon.

Budapesti értéktőzsde, nov. 24. Magyar Hitel 87.1, Osztrák Hitel 53, Kereskedelmi Bank 128, Magyar Cukor 214.5, Georgia 16, Rimamurányi 113.1, Salgó 73, Kőszén 751, Bródi Vagon 2.4, Beocsini Cement 281, Nasicej 164, Ganz Danubius 168.5, Ganz Villamos 170, Athenium 29, Nova 44.9, Levante 26, Pesti Hazai 229. Irányzat: egyenetlen.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 24. A gabonátőzsde irányzata lanyhább, mert a spekuláció realizációs eladásokat eszközölt. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza márciusra 32.16—32.24, zárlat 32.16—32.18, májusra 32.52—32.66, zárlat 32.50—32.52, rozs márciusra 30.58—30.72, zárlat 30.78—30.80, májusra 30.76—30.80, zárlat 30.80—30.82, tengeri májusra 25.70—25.72, zárlat 25.70—25.72. A készáru-piacon: Buza 30—31.05, rozs 28.65—28.85, árpa 25.50—26.50, sörárpa 26.50—31, köles 22.50—23.50, tengeri 25.25—25.75, zab 23.75—24.50, repce 48—50, korpa 18.50—19.

Vizárlás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Vukovár 245 (—5), Noviszad 278 (0), Zemun 308 (—4), Pancsevó 282 (—), Szmederevó 360 (—8), Orsova 301 (—5), Dráva: Oszijek 136 (+2), Száva: Mitrovica 368 (+10), Beograd 242 (—8), Tisza: Becej 236 (—6), Titel 316 (—6).

Hafa Solid harisnyák
 Braća Schönber-er-nél Novi ad, Jevrejska ul. 6

Fodrászok figyelmébe! Miután egy szakképzett mesterral megállapodást kötöttem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy elsőrendű prima **fodrász-széket**, barna és világos színben, darabonként csomagolva **420 din.-ért** — részletfizetésre is — adhatok. B. pártfogásukat kérem
KAIĆ PÉTER. fodrászati cikkek nagykereskedése, Subotica

RÁDIÓ-MŰSOR

La voce molli esom a hallomhozz jelentő

Péntek, november 25

Stuttgart (379.7) — Freiburg (577)
16.15: Délutáni hangverseny. 19.15: Nagy emberek utolsó órái s utolsó levelei. 20: Operahangverseny.

Nápoly (333.3) 17.10: Szórakoztató zene. 21: Massenet »Manon« című 4 felvonásos operájának közvetítése.

Budapest (555.6) 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vizállás-jelentés. 15: Hírek, közgazdaság. 16: Szentgyörgyi Gusztáv: »A siketnémák hangos beszéde.« 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés. 17: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 18.15: Siklóssy László felolvasása: »Testnevelés a középkorban.« 18.45: Bodán Margit magyar nóta-estje. 20.15: Hans Götting dr. németnyelvű irodalmi előadása: »Banberg — meine Heimstadt.« 21: Norvég-est. 22.30: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 22.50: A Britannia-nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs (517.2, 577) — Graz (357.1) — Innsbruck (294.1) — Klagenfurt (272.7)
11: Délelőtti zene. 16.15: A Silvingkvartett hangversenye. 17.20: Marianne Kuranda zenés gyermekórája. 18: Ing. Alfred Raimann előadása: A motorbiciklista uton. 19.30: Utazás Ausztrián keresztül-kasul. Az achenstei erömlövek. 20.30: A »Wiener Lehrer-a-capella-Chores« hangversenye.

Barcelona (344.8) — Madrid (375)
18.10: Rádió-kvintett. 21.10: Emma Garcia kupléénekesnő hangversenye.

Berlin (483.9, 566) — Königswusterhausen (1250) — Stettin (236.2) 16.30: Szórakoztató zene. 18.30: A két és fél-ezer év előtti olimpiai játékok. 19.30: A legújabb orosz irodalom. 20.30: Hangverseny. 22.30: Szórakoztató zene.

Milánó (315.8) 17: Tőzsdei árfolyamok. Utána jazz-band. 20.45: Marcello Govoni (tenor) hangversenye. 23: Táncczene.

Königsberg (329.7) — Danzig (272.7)
16.30: Szórakoztató zene. 18.45: Em-lékóra Josef Freiherr von Eichendorff tiszteletére. Közreműködik Nina Lützow operaénekesnő. 20: Szimfonikus zene-

Langenberg (468.8) — Dortmund (28.) — Münster (241.9) Köln: Délutáni hang-
verseny. 20.05: Münster: Kamarazene. 21.35: Köln: Szimfonia: »Die Matrone von Ephesus«, vigjáték (G. E. Les-sing). Utána táncczene.

München (535.7) — Nürnberg (303)
19: A Frank-zenekar hangversenye. 19.10: Gramofonhangverseny. 20.35: A házizenekar hangversenye. Wagner-est.

Leipzig (365.8) — Dresden (275.2)
16.30: A házizenekar hangversenye. 19.30: Próza előadás. Philológia. 20.15: Az opera kezdete Németországban, zenei illusztrációkkal. 22.15: Táncantol-lyam. 22.30: Táncczene.

KÖZGAZDASÁG

Milyen intézkedéseket tartalmaz az államvasutak kommercializálásáról szóló törvénytervezet

December ötödikére a közlekedésügyi minisztérium Beogradba érkezeltre hívta össze a nagyobb jugoszláv gazdasági szervezeteket, hogy azokkal megvitassa az 1927—1928. évi pénzügyi törvény 225. szakaszába foglalt meghatalmazása alapján az államvasutak kommercializálása ügyében készült törvényjavaslatot. A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamarát dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, kamarai főtitkár fogja képviselni.

A törvényjavaslatban lefektetett főbb szempontok a következők:

— A tervezet szerint »Az SHS királyság államvasutai« elnevezéssel önálló állami vasúttársaság létesül, amelynek székhelye Beogradban lesz, amely a vasutakat és a vasúti anyagokat magángazdasági alapon fogja kezelni. Az új vállalat átvesszi az összes jogokat és kötelezettségeket, állami és magánvasutak építésére, illetve létesítésére. Eszerint a szükséghez képest övenmillió dinárig a vállalat rövidlejáratú kölcsönöket vehet fel, míg ennél nagyobb kölcsönöknél a közlekedésügyi miniszter hozzájárulása szükséges. Új vasútvonalak építésénél a közlekedésügyi miniszter engedélyre kéri. A létesítendő vasúttársaság minden közeher viselésétől mentesítve lesz. A törvényi tervezet szerint a vállalat bizonyos beruházások létesítésére kötelezhető, amelyeknek finanszírozására vonatkozólag a törvénytervezet intézkedéseket tartalmaz.

A vállalat üzletvezetése olyan módon eszközözendő, hogy a vállalat helyzete

hamarosan és mindenkor áttekinthető legyen. Ecéből a vállalat pénzügyi és gazdasági vezetését illetőleg külön rendelet kerül kiadásra. A vállalat üzleti évről eső költségvetés nem kerül be az állami költségvetésbe, a zárszámadásokat a közlekedésügyi miniszter és a Glavna kontrola ellenőrzi és hagyja jóvá, míg a vállalat egész tevékenységét a közlekedésügyi miniszter ellenőrzi a kormány nevében. A vállalat köteles az átvételkor érvényben levő tarifális megállapításokat fenntartani és minden tarifális változtatásnál ki kell kérni a közlekedésügyi miniszter hozzájárulását, aki jogosítva van a vasúti díjszabást önállóan felemleni, vagy mérsékelni.

A vállalat élén kilenctagu igazgatóság áll, amelynek tagjai a közlekedésügyi miniszter javaslatára a király nevezi ki. Az igazgatóság megalakításánál a gazdasági tanács, a beograd, zagrebi és ljubljani egyetemek együttesen, az összes kereskedelmi és iparkamarák, a gyáriparoszsövetség, a mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége, a mérnökök és műtépítésszek szövetsége és végül a jogászszövetség együttesen három-három tagot hoznak javaslatba. A közlekedésügyi miniszter a javaslatba hozott jelöltek sorából kilenc jelöltet választ ki, akik közül ötnnek vasúti szakértőnek kell lenni. Aktív miniszterek, képviselők, aktív államhivatalnokok, vagy olyan személyek, akik a vállalattal összeköttetésben állanak nem lehetnek az igazgatóság tagjai. Az igazgatóság az ügymenetért erkölcsi és anyagi felelősséget vállal. Az igazgatóságnak alá van rendelve

a vezérigazgatóság, amelynek vezetése az igazgatóság által három évre választott vezérigazgatót illeti meg, aki a vállalatot jogosított és illetékes képviselője és akinek jogában van a személyzetet fel-függeszteni és intézkedési azonnal hatályba lépnek. Jogkörének egy részét a vezérigazgató helyettesére, a tartományi igazgatókra és más tényezőkre lehet átruházni. A vállalat köteles tartalék-amortizációs-, nyugdíj- és betegápolat létesíteni. Az államvasutak jelenlegi alkalmazottait az új vállalat automatikusan átvesszi. A szolgálati szabályzatot külön rendelet fogja megállapítani és addig a mai rendelkezések maradnak érvényben. A vállalat elvállalja a nyugdíjazandó tisztviselők nyugdíjának kifizetését is.

Budapesti állatvásár, nov. 24. A vágomarhavására 664 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: ökör jobb 108—120 fillér, kivételesen 126, közepes 82—104, gyenge 56—86, bika jobb 108—120, kivételesen 122, közepes 92—104, gyenge 64—90, hivány 60—70, tehén jobb 98—112, kivételesen 116, közepes 78—96, gyenge 56—76, kicsontozni való marha 38—52, növendékmarha 56—100 fillér. A sertésvásárra 3700 állatot hajtottak fel. Árak kilónkénti elősúlyban: könnyű sertés 1.24—1.36, közepes 1.46—1.50, nehéz 1.58—1.60 pengő.

SZÍNHÁZ

Újabb operett-előadások előkészületei a Népkörben

Szabó Márton társulata, amely az idei szezonban már néhány szép és élvezetes előadással lepte meg a szubotocai közönséget, niabz szép programot állított össze. A közeli jövőben színpadra hozza az »Ügyvéd és a férje« című, a budapesti Belvárosi Színház nagyszínerű háromfelvonásos vigjátékát. Serényen folynak már a próbák a »Legénybucsu« operett-szágeréből is, amelynek főbb szereplője egy csapásra meghódította mindenütt a közönséget. Ezenkívül Szabó Márton már kiosztotta a budapesti Városi Színház mostani kasszarabijának, a »Mesék az iróképről« című operettnek a szerepeit is.

REGÉNY LÁNGNYELV

IRTA: SAX ROHMER (25)

Már rég a szálloda előtti téren állt, amikor egy elegáns autó állt meg a főbejárat előtt és a kocsiból egy előkelően öltözött hindu szállt ki. Ormuz khán magántitkára volt. Anélkül, hogy törődött volna az uccai áruval, aki előzékenyen kinyitotta a gépkocsi ajtaját, a hindu a sofőrökhöz fordult és hibátlan angol nyelven így szólott hozzá:

— Legyen itt nyolc órákor, hogy Öccellenciáját High Clayburyba vigye. És ne felejtse el, hogy a Lower Claybury-i pályaudvarról részemre egy csomagot kell elhoznia.

A sofőr bólintott és udvariasan köszönt, amikor a hindu bement a szállodába. A házaló becsukta az autó ajtaját és gondolkodva nézett a kövezetre. Aztán kényelmesen tovább bandukolt Chancery Lane irányában, majd egy kis ueca forgatagában végre eltűnt. Foglalkozása egy látszik a Chancery-ügynökség helyiségében kezdődött és ott is szűnt meg uecai árusnak lenni.

Ötözös szobájában a házaló ismét Paul Harleyvá változott. Óráját maga elé tette az asztalon, pipára zsvujtott és átgondolta megállapításait: Ösztönétől vezette, szerencsés véletlen folytán megtudta, hogy hol van Ormuz khán vidéki villája. Mos feltétlenül szükséges, hogy ezt a házat közelebről is szemügyre vegye. Egy autogarázst hívott fel telefonon.

— Maga a Mason? — Gondoskodjék kérem, hogy hét órákor egy versenykocsi várjon Pall-Mall előtt.

Amikor elhagyta az ügynökséget, nem tett semmi óvintézkedést. A hátralévő időt klubjában töltötte. Korán vacsorázott és tíz perccel hét óra előtt Pall-Mall felé indult. Egy jelentéktelen, torpedó-formájú szürke autó rohogott elő a Buckingham-palota irányából. Harley néhány szót váltott a sofőrrel, majd beült a kocsiába és szándékos kerülővel, előbb egy darabot nyugat felé hajtatott, mielőtt déli irányba fordult volna Lower Claybury felé. Ez egy kis helység volt, amelyet csak illetékesen ismert, amikor az autó elhagyta Londont,

főbbször megállította a kocsit, hogy alaposan körülnézzen és hallgatózzon az országuton, azonban nem tudta felfedezni legesekélyebb nyomát sem annak, hogy követik vagy figyelik.

Csendes, meleg este volt. A nagy város távoli zaja és az országút forgalma nem látszott igazolni egyre növekvő aggodalmát. A régi Claybury-templom közelében egy szénakazlat vett észre, amely mögött egyelőre elrejtette az autót. Innen gyalog ment a kis vasútállomásig és ott egy tisztviselőnél érdeklődött Ormuz khán háza iránt.

— Menjen a pályaudvar épületének tulsó oldalán húzódnó meredek uton fel, amíg el nem éri a parkot. Ha ott jobbra fordul, eléri a hegyi kastélyt — így nevezzék a házat — amely az ut kanyarodójától mintegy fél kilométernyire van.

Lassan sötétedett és minden óra drága volt. Harley ezért visszasietett autójához és az utasítás szerint a pályaudvar mögötti hegynek vezető országuton hajtatott tovább. Csakhamar szeme elé tűntek egy park vasrácsos kapui és jobbra egy út, amelyet a növekedő sötétség árnyékba borított. Harley elhatározta, hogy tovább megy az autóval, amíg jó rejtékhelyet talál a kocsi számára.

Egy helyen — mint később látta, alig száz méternyire a kastélytól — nyílást fedezett fel a kerítésen, amely az országutat egy beépített felektől elválasztotta. Tétovázás nélkül bement kocsijával a kerítés e nyílásán és megállt, hogy üldözése esetén késedelem nélkül menekülhessen. Innen gyalog folytatta útját.

Óvatosan haladt előre az uton. Csakhamar egy nyitott vaskapu elé ért, amely mögött a sötétben a kastélyhoz vezető allé húzódt. Gyenge neszt hallott, egy motor távoli berregését: egy nagy autó jött felfelé a Lower-Claybury-i pályaudvar felől.

Az alacsony kastélyépület látótávólában fedezéket keresett magának. Egy utkanyarulatnál felmászott egy fára és onnan megállapította, hogy a kerítés tulsó oldalán sűrű gaz és dudva van. Türelmetlenül kiszámította, hogy az autó már csak száz méternyire lehet a vaskaputól. Úgyesen tovább kuszott a fán és elrejtőzött annak sűrű lombjai között.

Három perccel később két éles fénycsáv tört át a sötétségen és az az autó, amelyet legutóbb a Savoy-Hotel előtt látott, befordult a kapun és simán tovasiklott a kastély felé. A kocsit belsejében nem volt fény, a ház is sötét volt. És így, bár az autó a kastély főbejáratánál, a Harley megfigyelő pontjától alig tíz-

méternyire állt meg, mégsem tudta a kocsiból kiszálló személyeket felismerni. Rövid idő múlva ismét távozott az autó, azonban a kapun túl nem Lower-Claybury felé, hanem ellenkező irányban tűnt el.

Harley épp le akart jönni a fáról, amikor egy második kocsi közeledett. Ezen az autón feltűnő módon valamennyi függöny le volt bocsátva. Amikor a sofőr az ajtó kinyitotta, csak egy utas jelent meg. Harley azonban ezúttal sem tudta a sötétben kivenni, hogy mi történik a főbejáratnál.

A második kocsi ugyanazon az uton távozott, mint az első és Harley utána azonnal egy harmadik autó közeledésének zaját hallotta. Ennek a kocsinak az ablakain is lehúzták a függönyöket. Amikor az autó elrohogott alatta, diadalmas kiáltást nyomott el magában. Kódösen kezdett kibontakozni előtte annak a borzalmas valaminek az értelme és jelentősége, aminek »Lángnyelv« volt a neve és ami Angliában is felütötte a fejét. Most még csak bizonyosságot kellett szerezni arról, hogy megérkezett-e az utolsó látogató is, nem kell-e már tartania senkitől. Mintán hosszabb várakozás után sem vett észre semmi gyanusát, Harley lezárt a fáról és a sötét épülethez lopózott.

A földszinten nagy, csukott spalettájú üvegajtók voltak. Egy kis résen keresztül gyenge fény szűrődött ki. Harley az ajtónyíláshoz kuszott és feszült figyelemmel hallgatózott az esti csendben. A szobában valaki megfontoltan, dallamos hangon beszélt. Ez a hang megremegtette Harleyt, aki a szíve dobogását a torkában érezte: Ormuz khán hangját hallotta!

Amikor a füle megszokta a letompított hangokat, már szavakat és mondatokat is megértett. Érezte, hogy elcsúrad. A szívverése szinte megállt és hideg veríték ütött ki rajta: A saját halálos ítéletét hallotta és tudta, hogy azt minden bizonytalansággal végre is fogják hajtani.

Revolvertét görcsösen szorongatva jobbában, a dektív lépésről-lépésre visszahúzódott a bokrok védelme alá. Anélkül, hogy akadályra talált volna, elérte az allé kanyarulatát, ahol a pisztolyt ismét visszatette a zsebébe. Gyorsan fekapaszkodott ismét arra a fára, amelyről az autók érkezését végignézte, átkapaszkodott a falra, amelyről aztán leugrott a másik oldalon levő sűrű dudva közé. Sietve ment visszafelé az országuton és a kerítésnek azt a nyílását kereste, ahová autóját rejtette. Amikor megtalálta ezt a helyet, fájdalmas meglepetés érte. A kocsit eltűnt!

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Tisko Ribarsko Udruženje i Adi će 27-og o. m. u 2 sata po podne održati svoju glavnu skupštinu za konstatuisanje. Interesanti se pozivaju od strane

priv. Uredne Komisije.

*

A Tiszai Halászok Egyesülete Adán f. hó 27-én d. u. 2 órakor tartja alakuló közgyűlést. Az érdeklődőket ezennel meghívja

11783 az id. Intézőbizottság.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 27-én tartja évi közgyűlését. Ez alkalommal felkérjük az egyesület igen tisztelt tagjait, hogy a gyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Egyben figyelmeztetjük a tagokat, hogy a gyűlésre meghatalmazást senki részére ne adjanak.

Szombor, 1927 november 20-án.

- Törley Bálint s. k.
- Wámoscher Ervin s. k.
- Schaffer Gyula s. k.
- Szabó Tibor s. k.
- Gromilović Tamás s. k.
- Mita Topálov s. k.
- Georg Haubert s. k.

11786

Nyilvános árverés

Vasárnap, f. hó 27-én déltán 2 órakor Noviszadon a Radicević-utca 18/a sz. alatti telek, mely áll 103 négyszögölből, szoba-konyhás házzal együtt szabadkézből nyilvános árverésen eladatik.

Köhögésnél és rekedtségnél

Nagy doboz ára 14 dinár

Kapható mindenütt. Jugoszláviai vezérképviselő:

Fehér drogeria, Sombor

Legolcsóbban

ajánlok elsőrendű, vékonyhéjú

boszniai diót

nagyban és kicsinyben rakományból

Schäffer Róza, Subotica

Főpostával szemben. — Tel. 5-73

A legjobbnak elismert Herz-gyártmányu

UJ TÉLI SZALAMI

kapható legtöbb csemegekereskedésben és fióküzletünkben

BEGRAD, JEVREMOVA ULICA 35

Telefon 47-10, a Szt. János-tér mellett

HERZ ÉS FIA

szalámi-, zsir- és füstölthúsárugyár

BANATSKI KARLOVAC

10 kiállításos első díjjal tüntetve!

MEINL-FÉLE

Kávét, Teát, Csokoládét, Etolajt

valamint a többi cikkeket kaphatók Sombor és környékén az egyedüli elárulónál:

Racić Isa

cégnél

SOMBOR, SV. DJURDJA TRG 4

Oltönyt, felöltőt, télikabátot

a legolcsóbban készít

nasl. NAVAY ISTVAN, uriszabó

SUBOTICA, Jelačićeva ul. 4. szám alatti új üzlethelyiségben

Kedvező üzleti feltételek!

1926

Őrizkedjék

a meghűléstől

a világhírű, legjobbnak elismert „RIGA QUADRAT” hócipőket kizárólag mi árusítjuk, ára **199'-** din.

férfi sárcipő . . . . **129'-** „

női sárcipő **99'-** „

Iparosok! Kereskedők! Polgárok!
A Hirt Pali bácsi
vendéglőben

Jelačićeva ul. 6. szám alatt
(a volt Szemmary-féle helyiség)
a kiskápolnától feljebb

pénteken halászlé
Szombaton
disznótoros vacsora
Egy teríték 15 dinár

Királyhalmi és keleblai borok! Figyelmes
kiszolgálás! Magyar konyha! Családi otthon

Allandóan frissen csapolt sör!
Naponta változatos villás reggeli!
Nagyrabecsült jóakaróim, barátaim és ismerőseim
szíves támogatását kérem

Karácsonyra

a legszebb és legújabb divatu

bőrridikülők és bőrárkülönlegességek
a legelőnyösebb árban kaphatók

Schlager Henrik bőröndösnél
Subotica, Aleksandrova ul. 1

Dr. FARKIĆ gyógyintézet Beogradban

KEZEL:

Idegbetegségeket, neurasthenia, histeria, epilepszia, szifilisz, bennulások, ismét. stb.

Sebészeti, ortopéd megbetegedéseket: hátgerinögörbüléseket, izületi és csonttuberkulózist, osontöréseket, testt. hibák, stb., azonkívül reuma, skroffli, el izás, vérszegénység.

Vizsgyintézet: (hydroterápia) villamossággal, (4 fülkés fürdő), mesterséges napfürdő (kvarc), szénsavas fürdő, eredeti pöstyéni iszap, mediko-mechanika, ortopéd kezelés, masszázs.

Vizsgálat és kezelés Röntgen-sugarakkal Diathermia

Klinikai laboratórium

Az intézet orvosai:

Dr. Klein H. Igegbajoknak. Dr. C. Kájon sebészeti ortopéd-orvos.

Az intézet nyitva: reggel 7-től 12-ig, vasárnap és ünnepnap csak délelőtt.

Árak: külön szoba 150, 2-3 ágyas szoba 120 dinár napoztatni.

Felvilágosításra szolgál az intézet Beogradban, Knez Mihajlova Vozca 23. Kallmejdánál szemben. Telefon 5-89.

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztok Szőnyegek
Velourok Futók

az összes kárpitos keilékek nagyban és kicsinyben.

ZSAKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa
Subotica
Detail: Városi bérpalota.
Engros: Vilsonova ul. 7.

Akác komlórud

700 méter hosszban, kiválóan szép minőségben, előnyösen beszerezhető

Löwy Sándor és József, Budapest

V. Mérély ucca 9. - Telefon 983-17.

Veszünk antiquar

szépirodalmi és ifjusági könyveket, szerb, magyar, német, francia nyelvtíleket, esetleg egész könyvtárat

Antiquar Knjižara
Subotica, Pašičeva ul. 7.

Banán

5 és 10 kg.-os kartonokban nagyban

Sugár Manónál

Subotica - Telefon 47

D. M. C.

legnagyobb raktár

AVRAM KAJON

Sarajevo, Prestolonaslj. 11486 Peira 26.

Íróasztalok

rollós és egyszerűek, könyvszekrények, tonette székek nagy választékban

olcsón kaphatók

Káics Dezsónél

volt Jakab utca

ORÁS

és speciális órajavitó műhelyemet át-

helyeztem Strosmajerova ulica 16. szám alá.

Thau Hermann

429 órás és ékszerész

ELADOK

használható vasakat, transmissiókat, csapágycikat, 2 drb. új 8 m.-es 28-01

traverzt, felvonószánt, géptisztítóröngyöt, stb.

Zoltán Engelsmann

Oslobodjenje ul. (Zenta) 138

Telefon 5-96

Autóbusz-közelkedés 10578

HELLESENS

zseblámpa elemek

2-szeres ár

5-szörös tartósság

Főlerakat: 11453

VIKING - ZAGREB

B. Jelačića ulica 2

ABLAKÜVEG

minden méretben legolcsóbban kapható

Drag. Obradović

üveggyári lerakat

Beograd, Knez Milana ulica 31.

Uroševa Pivnica

CITROM

és mindenféle déligyümölcs viszonteladásra a legolcsóbb

Czeizler Károly

cégnél, Subotica

DANTE-KIADÁS

Két hatalmas kötet közel 50 műmelléklettel és képpel. A két kötet ára diszkötésben **500 dinár** - havi részlet **60 dinár**

Megrendelhető

„Minerva” nyomda könyvosztályánál
Suboticán

Ingyen küldjük „A VILÁG VALLÁSAI”
pazar képes prospektusát. Vágja ki és küldje be az alanti szelvényt

„Minerva” nyomda könyvosztálya, Subotica postafiók 43

Kérem **ingyen A VILÁG VALLÁSAI** képes prospektusát

Hivatall cím és lakás

Toginlközás

olvasható aláírás

A **mételykór** nem jelent többé veszélyt, mert a

„DISTOL”

az összes mételyt minden melléktünet nélkül abszolút biztosan megöli.

Kis kapszula juh részére ciril **ДИСТОЛ** felirattal.

Nagy kapszula marha részére latin **DISTOL** felirattal.

A DISTOL gyártása Marek professzor receptje szerint a zagrebi állatorvosi főiskola ellenőrzése mellett történik.

Olcsó, ki nem próbált utáztatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Felvilágosítást nyujt ingyenes bélsárvizsgálattal

„KAŠTEL”

TVORNICA KEMIJSKO-FARMACEUTSKIH PROIZVODA D. D.

KARLOVAC.

TRE TORN

hó- és sárcipők
világhírűek

Vezérképviselő: **ROTH ARWIN** cipőkereskedés
Subotica

„Dama” Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

KORZO MOZI
Csütörtöktől—vasárnapig
AZ EVENING POST NEWYORK
100.000 fontos pályadíjat
nyert filmje
A NEUTELEN ASSZONY
redozte Georges Jakobi
felvételek készültek
Antwerpen, London, Newyork,
Sanfranciako, Bost n. Buenos
Ayres, Java, Honolulu, Melburne,
Tokio, Sanghay, Peking,
stb. városokban.
Mindkét rész egyszerre
Előadások kezdete naponta mindkét moziban 4, 6 és fél 9 órákor

LIFKA-MOZI
Hétfőtől—vasárnapig
ROD LA ROCQUE
DOLORES de RIO
reme műve
Feltámadás
Tolsztoj Leo gróf regénye.
Minden előadásán
Csajkovsky, Borodini,
Glazunov, Dvorak
művelből
a film kíséző zenéje

HÁZASSÁG

Házasságot legjobb csalá-
doknál diszkrétan elintézek
Megbízást elfogad szülőktől
Doktorné Szubotica, Pašičeva
ul. 3. I. 11763

21 éves, független hajdon
komoly házasság céljából
megismerkedne intelligens
urakkal. Hozomány kétmil-
lió dinár. Teljes című le-
veleket »Meleg fészék« jel-
legére a kiadó továbbít.
11029

FOGLALKOZÁS

Elhelyező irodából aján-
lok szállodai személyzetet,
főpincért, szobaasszonyt,
szakácsnőt éthordót, kávé-
főzőt, kaszímót, pincér-
leányt, pikolót. Megbízások
Lang Agentura Subotica,
Pašičeva 3. I. 11763

Intelligens, okleveles gyer-
mekkertész állást keres
mint nevelő nagyobb
gyermekhez esetleg
elemi oktatást is vállal. —
Beszél magyarul, németül,
szlovénul. Szöcs Irén, Bel-
tinci, Prekmurje. 11778

Kereskedősegéd ügyes, né-
metül, magyarul és szerbül
beszél, azonnalra állást ke-
res rövidáru, csemegé vagy
festékkereskedésben. Szí-
ves megkeresések Ádám
Quintus Veprovac, 63. cím-
re kéretnek. 11789

Mérlegképes, gyakorlatlalt
rendelkező perfekt szerb
német és magyar nyelvet
beszélő könyvelő-levelezőt
keresünk iparvállalatunk
vezetésére mielőbbi belé-
pésre. Ajánlatokat »Megbíz-
ható« jele alatt a kiadó
továbbít. 11779

Szakmányosnak, lehetőleg
többtagu családot keresek
kraljevregi (Horgoš mel-
lett) szállóm és a hozzá-
tartozók átlagbani meg-
munkálására. Dr. Paukovich
Andor. 11765

Keresünk fiatal ügyes laka-
tost azonnalra. Szerszámla-
katos előnyben. Industrija
Alata, Trumbičeva 2. 11791

Munkások! Cotton haris-
nyakötőgépekhez tanuló-
munkások kerestetnek. —
Előnyben akik kötő-szövő
szakmában már dolgoztak
»Fako« harisnygyár, Su-
botica. 11634

18 éves egészséges nő ur-
családdhoz szoptatós dadá-
nak ajánkozik. Cím a ki-
adóban. 11734

Zongorista(nőt) keresek
teljes ellátással. Balkán-
mozi Crvenka. 11728

Szijgyártósegéd felvétetik
Zmaj Jovin trg 5. 11759

Intelligens hivatalnoknő
perfekt szerb-horvát és né-
met irodai alkalmazást ke-
res, pénztárnoknőnek is el-
menne. Cím a kiadóban.
11717

Utazók kerestetnek fehérne-
mű eladáshoz kik Bánát-
ban, Boszniában és Szerbi-
ában jól be vannak vezet-
ve. Csakis kaucióképes
egyének jelentkezzenek —
»Rucsnirad«-nál Bačkopet-
rovoselon. 11697

Ügyes varrónő, minden
munkában jártas ajánlja
magát a m. t. hölgyeknek,
mint házivarrónő. Kívá-
natra othon végzendő mun-
kát is vállalok. A m. t.
hölgyközönség szíves párt-
fogását kéri teljes tiszte-
lettel Sladek Bernátné
V., Mokrančeva ul. 25. 11761

Szakácsnő, abszolút első-
rendű erő, többéves bizo-
nyítványokkal, a sütés-
főzésben és minden más
házi teendőben perfekt de-
cember 1-i belépésre ke-
retetik. Irásbeli ajánlatok
F. Tausz, ravnatelj mlina
Djakovo címre küldendők.
11691

Fűszerkereskedősegéd, szor-
galmas, a kereskedelmi
könyvelésben is jártas, áll-
lást keres, lehetőleg Bács-
kában. Cím a kiadóban.
11671

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címez
kötészetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felhívászt jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdésekötészekhez válaszbélyeg mellékelendő.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY
Aki ötletes hirdetés szöveget tud, amely a közönség figyelmét
felhívja cégre és a nálam kapható cikkekre — küldje be
címre. A három legjobb hirdetés beküldője karácsonyi aján-
dókat kap és pedig:
1. ajándék: Zeiss Ikon vagy Kodak fényképezőgép
2. " Zeiss szemlőg., csipetlő vagy lorgnon
3. " Gillette k. szűrés, 1-a borotva vagy zsebkés
Pályázati határidő: 1927 december 15
A legjobbnak talált hirdetéseket a helyen közlöm.
TENNER OPTIKUS - ORVOSI MŰSZERÉSZ
SUBOTICA — KORÓ 11

Sikkes bundakalapok,
különleges filzek
rendkívül olcsó áron kaphatók
Pogány kalapszalónban
egyes modellek
(Subotica, Trg Fra J. še 15, I. emelet) 7691

Ha szépet,
szel emészt
és vidámat
akar olvasni,
rendelje meg az alábbi négy könyvet
40 dinárért
Csisó te: Szerelmes ördő
Firenzuoli Szerelmi néph. stóriák
Scacas: Farsangi komédiák
Tersanszky Jenő: Havasi selyemfia
Kapható a
Bácsme gyei Napló könyvostályában

Ha kevés a pénze és fázik
menjen a gyümölcspacra **Lejkó Béla**
rőfősüzle-ébe, mert ott már kaphat **74 dinárért**
140cm. széles tiszta gyapju **télkabát** kelmét
1303

VÁROSI MOZI

Szombat kivételével egész héten!
Várkonyi Mihály
ez évi első nagy filmje
A SEIK KASZNOJE
(A trinoliszi fogoly)
Főszereplők
VARKONYI MIHÁLY és JETA GOLDAL
Kíséző műsor:
A rejtélyes fáltos
Cowboy történet. Filmforgató: Fred Thomas és Silver King

VÉTEL-ELŐADÁS

Garzonszobabutor, konyha-
felszerelés olcsón eladó. —
Frankopanska 8. 11769

Cserépkályha használt el-
adó Aleksandrova ulica 4
Ház mesternél. 11793

Motormalom berendezés —
egészben vagy részletekben
is eladó. Buzogány malom
B.-Petrovoselo. 11737

Fűszer-stelli vadonatúj,
olcsón eladó. Cím a kiadó-
ban. 11756

Olcsón eladó: Egy négves
Wertheim kassza arany-
órák, láncok, ezüstbot és
óra, aranygyűrűk, briliáns
és gyémántgyűrűk, arany-
török, családi Singer var-
rógép, horvát és szerb írő-
gépek. VI., Trumbičeva ul.
11 (Csirkepiac) Kis 9459

Cca. 3000 drb. prima fa-
nyelvű círcoksnő eladó Vár-
ga György asztalosnál Sta-
rakanjiža. Telefon 6. 11724

Ötízra motormalom, egy
fél téglagyár nagy körzet-
tel, sürgősen eladó vagy
kiadó. Cím: Nagy Antal
Mol, Bácska. 11731

Autó, 6 üléses, 4 hengeres,
teljesen jókarban levő Mer-
cedes kocsi, jutányos áron
eladó. Bővebbet: S. Leb
fűszerkereskedő Vršac. 11087

Gumi- és combiné-fűzők
fehér és színes, a legjobb
kivitelben. Gutai Ferencné.
VIII., Ostojičeva, ul. 29.
9164

Restüster-főle china vasbor
állandóan kapható Richter
(Decsy) Szent-Teréz gyógy-
szertárában. 11598

Eladó minden elfogadható
árért egy 58x84 gyorssaj-
tató, egy amerikai és 5 mm
círill és latin betű. Cím a
kiadóhivatalban. 11603

Nemzeti zászlók! Legol-
csóbban kaphatók Mavro
Klein Zrinjski trg 4. (Zsi-
dó templom mellett.) 11722

KÜLÖNFÉLE

A világ, körülbelül 650 kü-
lönböző országa bélyegei
árát tartalmazó bélyegkatalo-
gusomat Din. 10. beköté-
dés ellenében díjtalanul
küldöm, s adok hozzá 50
teljesen különböző bolgár
bélleget. Steiner Izidor
Brod n Savi, az S. H. S.
királyság legfényesebb bélyeg-
kereskedése. 11733

Új cselédelhelyező intézet
Szuboticán Sokolska ul. 2
szám. Kunetz ház. 11768

Örökbe adnék egy 10. hó 4-
pos kisleányt. Cím a ki-
adóban. 11764

A város háza közelében egy
butorozott és külön két
üres szoba kiadó. Felvilá-
gosítást ad a kiadóhivatal.
11747

Relief festékek és hozzá-
való porok kaphatók Ga-
ramszegehly Dezsónél, Novi-
vrbas. 11066

Bácska-Topolán keres lakást
nős, gyermektelen ügyvéd,
forgalmas helyen. Lakás
álljon iroda, előszobán ki-
vül még 2 lakószobából
szükséges mellékhatóságok-
kal. Ajánlatokat Milonja Ni-
kola állomásfőnök Mol cím-
re kérünk. 11673

Bácskai, bánáti, baranyai
emberek sietnek Eisler Izsó-
hoz, mert tudja már min-
denki, hogy Eisler ruha-
áruház jól és olcsón felra-
ház! Nőfelöltők, szőrmé-
bundák, prémes gazdászka-
bátok, férfiöltönyök, gyer-
mekkabátok csekély pénz-
ért, elsőrangú anyagból csak
Eisler Izsónál. Barátok-
temploma során. 11552

Ne féljen a hidegtől!

A legzordabb hideggel dacolunk, ha
testünket lajy gyapjuöltözet védi.
Vegyen saját készítményü gyapjumel'ényt,
poullowart, swettert, kabito, stb.
Harisnya, keztyü gyári árban. Erő-
sebb termetre mérték szerint készitek

Beck Jenő
kötött-szövöttáru gyár speciális szaküzlete
Subotica, Rudičeva ul. (gyümölcs piac)

Városi Takarékpénztár Suboticán

Foglalkozik az összes takarékpénztári és bankügyletekkel

Subotica város teljes vagyonával kezeskedik a Városi Takarékpénztár összes kötelezettségeiért és külön még a betétekért

Takarék- és folyószámlái betétállomány **Din. 24,000.000**